

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ОПШТИНА АПАТИН
ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД АПАТИН

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД АПАТИН
ЗА 2019. ГОДИНУ**

Ј А Н У А Р 2020. ГОД.

САДРЖАЈ ИЗВЕШТАЈА

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД АПАТИН

- 1. УВОДНИ ДЕО**
- 2. КАПАЦИТЕТИ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД**
- 3. КОРИСНИЦИ УСЛУГА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД**
- 4. ПОСЛОВИ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД НА ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА,
ПРИМЕНИ МЕРА И ОБЕЗБЕЂИВАЊУ УСЛУГА**
- 5. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА**

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД АПАТИН

- **ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД АПАТИН**
- **ОПШТИНА АПАТИН**
- **ГОДИНА ОСНИВАЊА** 1990. година
- **ДИРЕКТОР** Николина Сучевић, дипл. социјална радница
- **E-mail** apatin.csr@minrzs.gov.rs
- **АДРЕСА И ПОШ. БРОЈ** 25260 Апатин, ул. Светозара Милетића 6
- **ТЕЛЕФОНИ/ФАКС** 025/772-047, 772-451, 773-365
- **ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦА** www.csrapatin.rs

1. УВОДНИ ДЕО:

У складу са својим надлежностима у области социјалне заштите, предмет годишњег извештаја о раду Центра за социјални рад Апатин су све активности везане за социјалну заштиту становништва које су у извештајној години спровођене на подручју општине Апатин, а које су дефинисане **Законом о социјалној заштити**, подзаконским актима и **Одлуком о социјалној заштити општине Апатин**.

Основа за израду извештаја је **Централна база података** Центра у коју су унети сви подаци везани за његов рад, подаци из пописа становништва 2002. и 2011. године, Дев-инфо базе података, прикупљени подаци из Националне службе за запошљавање, Фонда за пензионо и инвалидско осигурање и осталих надлежних институција. Извештај о раду Центра за социјални рад сачињен је на основу упутства за израду извештаја достављеног од стране Републичког завода за социјалну заштиту.

Извештај је намењен: органима Центра (Стручном колегијуму, Управном одбору Центра, Надзорном одбору Центра), органима оснивача (Општинском већу и Скупштини општине), Покрајинском секретаријату за социјалну политику, демографију и равноправност полова, Покрајинском заводу за социјалну заштиту, Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања као и Републичком заводу за социјалну заштиту.

Центар за социјални рад Апатин је правни следбеник СИЗ-а за социјалну заштиту општине Апатин, основан је 1990. године (Одлука бр: 06-200/90-06 од 21. фебруара 1990. године), а његов оснивач је Скупштина општине Апатин.

Послови из надлежности Центра сврставају се у послове који имају карактер јавних овлашћења и којима се одлучује у првом степену о остваривању права корисника и коришћењу услуга социјалне и породично-правне заштите утврђених Законом о социјалној заштити, Породичним законом, Законом о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица и надлежним одлукама Аутономне Покрајине Војводине и јединице локалне самоуправе, а које обезбеђује Република Србија, АП Војводина и општина Апатин.

Спроводећи социјалну и породично-правну заштиту, Центар открива и прати социјалне потребе и проблеме грађана, предлаже и предузима мере у решавању истих и прати њихово извршење, организује и спроводи одговарајуће облике социјалне и породично-правне заштите и директно врши поверене услуге социјалне заштите и социјалног рада.

Центар развија, унапређује и спроводи превентивне активности које доприносе спречавању и сузбијању социјалних проблема, пружа дијагностичке услуге, спроводи одговарајући третман, саветодавно-терапијске услуге и стручну помоћ корисницима, подстиче, организује и координира професионални, добровољни и хуманитарни рад, води евиденцију и документацију у складу са законом и другим подзаконским актима, на нивоу локалне заједнице учествује на пословима планирања и развоју социјалне заштите и директно пружа поверене услуге социјалне заштите, а обавља и друге послове утврђене Законом и подзаконским актима.

Центар за социјални рад Апатин послове из своје надлежности у 2019. години је спроводио у складу са Законом о социјалној заштити („Службени гласник“ РС бр. 24/11), Породичним законом, Законом о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица, Одлуком о социјалној заштити општине Апатин („Службени лист општине Апатин“ бр. 13/2015) те Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад („Сл. гласник РС“, бр. 59/2008, 37/2010, 39/2001 и 1/2012).

ОСНОВНА СОЦИО-ЕКОНОМСКА ОБЕЛЕЖЈА ОПШТИНЕ АПАТИН

СТАНОВНИШТВО

ВЕЛИЧИНА

Табела 1. Основни демографски подаци, Дев-инфо база података (процена за 2018. годину)

Површина (у км ²)	380
Број насеља	5
Становништво - процена средином 2018. године	26760
Густина насељености (број становника по км ²)	70
Стопа живорођених	7
Стопа умрлих	19
Стопа природног прираштаја	-12
Просечан број чланова домаћинства	2,67
Очекивано трајање живота при живорођењу (просек година)	74
Просечна старост (у годинама)	45
Индекс старења (60+ год. / 0–19 год.)	168

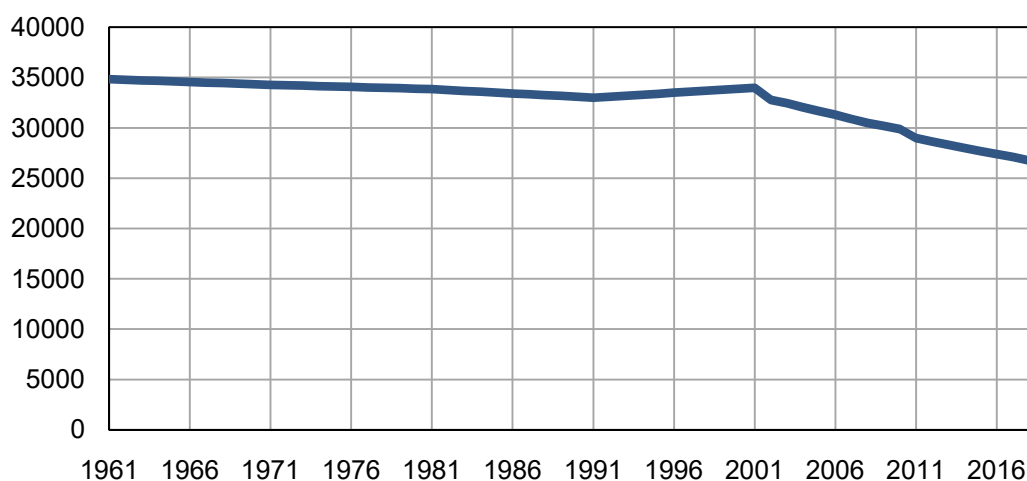
Општина Апатин се простире на 380 км². Према резултатима последњег Пописа становништва, домаћинства и станова у Републици Србији 2011. године, општина Апатин броји 28929 становника, насељених у 5 насељених места (Апатин, Купусина, Пригревица, Свилојево и Сонта).

Поређењем броја становника општине према пописима становништва Републичког завода за статистику, приметан је константан пад броја становника општине, али и знатно интензивнији пад броја становника између два последња пописа становништва.

Табела 2. Упоредни приказ броја становника према Пописима становништва од 1961. године

	Број становника према попису 1961. године	Број становника према попису 1971. године	Број становника према попису 1981. године	Број становника према попису 1991. године	Број становника према попису 2002. године	Број становника према попису 2011. године
Општина Апатин	34836	34279	33843	32999	32813	28929

Графикон 1. Број становника општине према пописима становништва, РЗС

Пад броја становника у периоду 1961.- 2002. године (2.023) је готово два пута мањи од пада броја становника између два последња пописа 2002. и 2011. године (3.884).

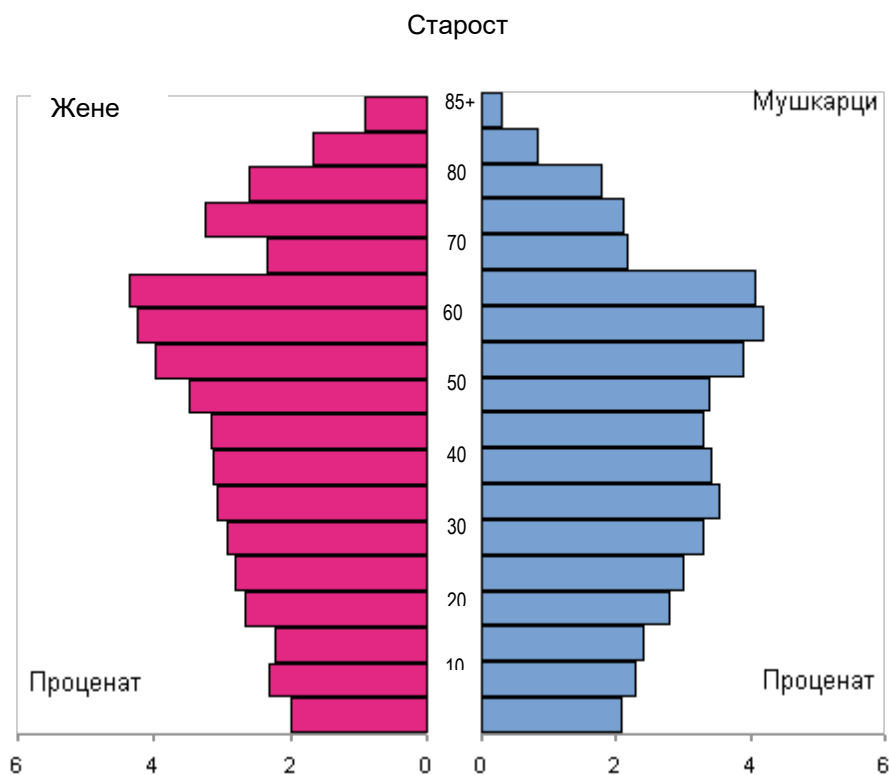
Табела 3. Упоредни приказ броја становника према Пописима становништва 2002. и 2011. године

	Број становника према попису 2002. године	Број становника према попису 2011. године	Апсолутни пораст/пад
Општина Апатин - укупно	32813	28929	- 3884
Насеља општине Апатин - појединачно			
Апатин	19320	17411	- 1909
Купусина	2356	1952	- 404
Пригревица	4781	4016	- 765
Свилојево	1364	1219	- 145
Сонта	4992	4331	- 661

Укупан број становника општине Апатин према резултатима Пописа становништва 2011. године, нижи је у односу на укупан број становника са претходног пописа 2002. године за 3884 становника, односно за 11.84%. Такође, пад броја становника приметан је и у свим насељеним местима појединачно. Узроци опадања броја становника су негативан природни прираштај и миграције становништва ка већим урбаним центрима и иностранству.

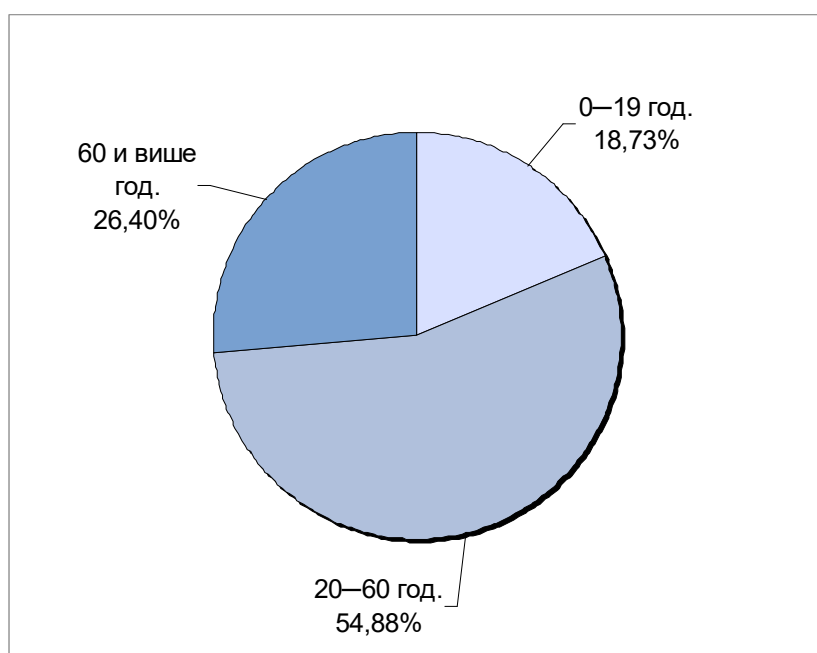
СТАРОСНА И РОДНА СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА

Графикон 2. Становништво, према полу и старости у процентима, Попис становништва 2011. године

Од укупног броја становника општине Апатин према попису из 2011. године (28.929) 14.796 или 51% становника је женског пола, а 14.133 или 49% мушког пола

Графикон 3. Становништво, према старосним групама (у процентима), Попис становништва 2011. године

Старосна структура Општине Апатин показује да од укупног броја становника њих 18.73% (5417) припада старосној категорији до 19 година старости, 54.88% (15875) припада старосној категорији од 20 до 59 година, а 26.40% (7637) становника припада старосној категорији 60 и више година.

Табела 4. Становништво према петогодишњим старосним групама, Попис становништва 2011. године

Становништво	Укупно	%	Мушко	Женско
0-4	1180	4,08	604	576
5-9	1329	4,59	660	669
10-14	1334	4,61	694	640
15-19	1574	5,44	805	769
20-24	1685	5,84	870	815
25-29	1803	6,23	958	845
30-34	1907	6,59	1021	886
35-39	1902	6,57	992	910
40-44	1873	6,47	958	915
45-49	1992	6,89	981	1011
50-54	2276	7,87	1126	1150
55-59	2437	8,42	1208	1229
60-64	2439	8,43	1174	1265
65-69	1305	4,51	630	675
70-74	1549	5,35	611	938
75-79	1270	4,39	513	757
80-84	725	2,50	242	483
85 и више	349	1,20	86	263
Просечна старост	43,3	100	41,7	44,9

Однос мушког и женског становништва по старосним категоријама донекле се разликује, с карактеристиком да са повећањем година старости расте учешће женског становништва у укупном броју становника.

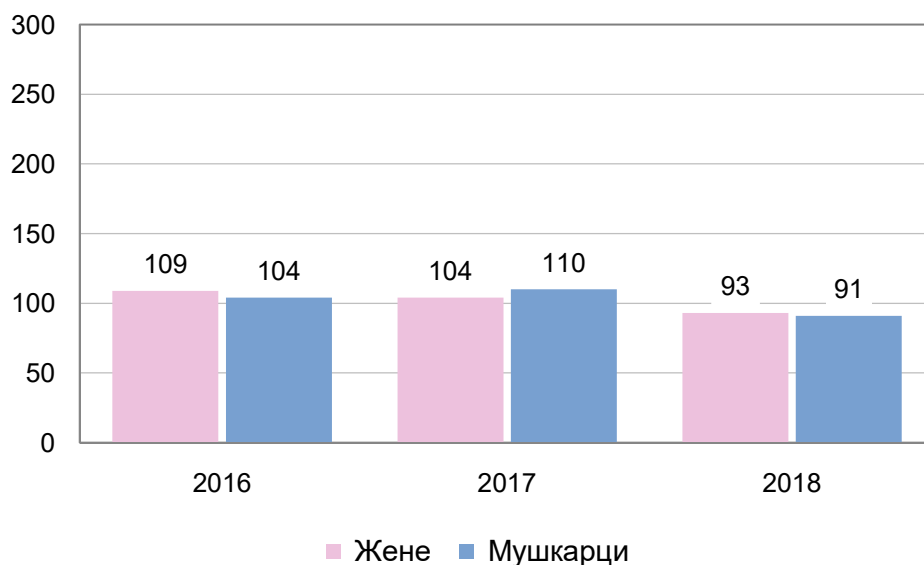
Старосну структуру становништва општине карактерише повећање старости становништва, односно пораст групе старијих лица, а гледано појединачно по старосним гупацијама највећи број становника је између 60 и 64 године старости. Просечна старост становништва Општине Апатин износи 45 година (процена за 2018. годину) са тенденцијом даљег повећања, што општину сврстава у категорију општина у дубокој демографској старости.

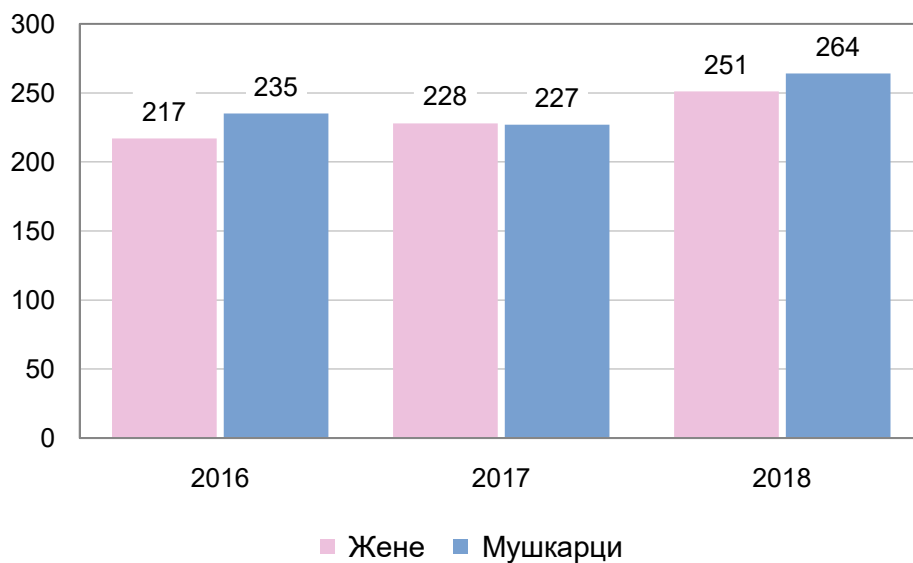
ПРИРОДНИ ПРИРАШТАЈ

Графикон 4. Број живорођених и умрлих према полу у периоду 2016 - 2018. године, РЗС

Број живорођених према полу

Број умрлих према полу

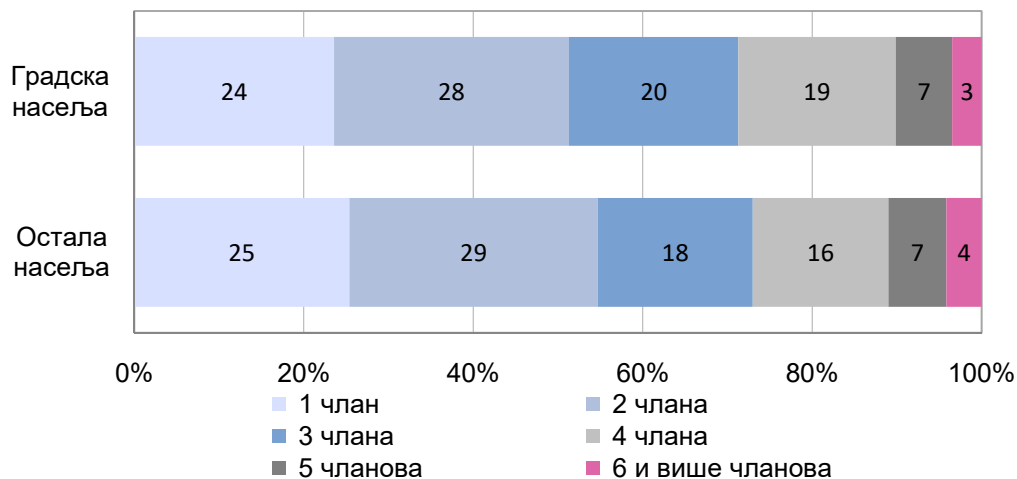

Према односу живорођеног и умрлог становништва у протеклих неколико година, очигледно је да Општина Апатин спада у ред општина које бележе негативну стопу природног прираштаја.

ДОМАЋИНСТВО И ПОРОДИЦА

Према попису из 2011. године на територији општине Апатин је евидентирано 10772 домаћинства и то: самачких домаћинстава 2617, домаћинстава са два члана 3058, са три члана 2078, са четири члана 1891, са пет чланова 725 и домаћинстава са шест и више чланова 403.

Графикон 5. Домаћинства према броју чланова, Попис становништва 2011. године

СКЛОПЉЕНИ И РАЗВЕДЕНИ БРАКОВИ

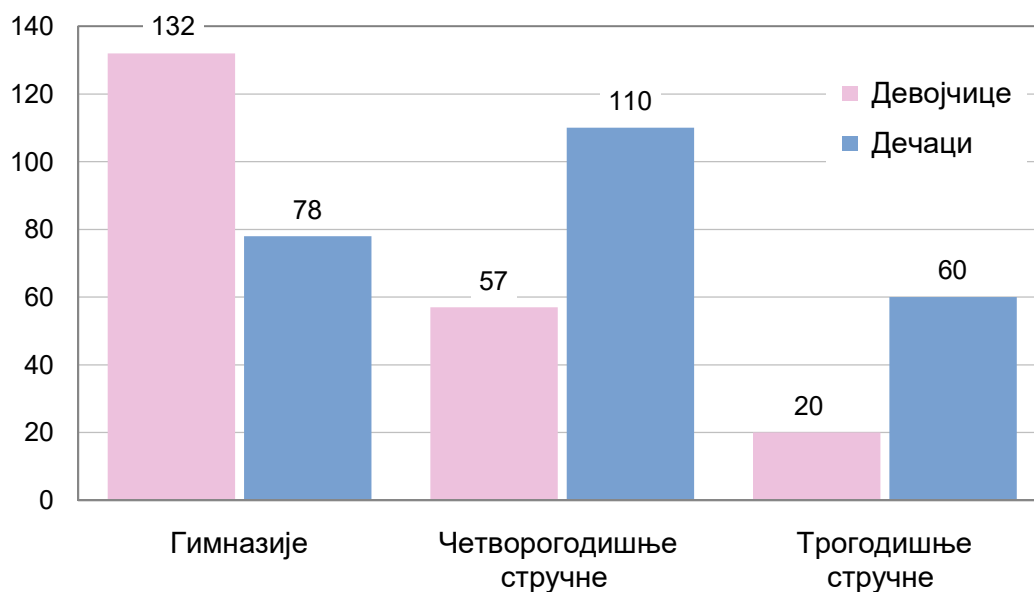
Графикон 6. Број закључених и разведених бракова у периоду 2016-2018. година, РС

ОБРАЗОВНА СТРУКТУРА

У Општини Апатин ради пет основних школа, по једна у сваком насељеном месту. Укупан број ученика који су похађали основну школу у току 2017/2018. године износи 1832 ученика, и то 876 ученика нижих разреда (I-IV разреда) и 956 ученика виших разреда (V-VIII разреда). Број ученика који су завршили осми разред основне школе у току 2018. године износи 236 ученика, а стопа завршавања основне школе 86,4 %. Број одраслих лица која су у току 2018. године били обухваћени основним образовањем износи 213 лица (Дев-инфо база података).

Графикон 7. Број ученика уписаних у средње школе у 2018. години, РЗС

У општини има три средње школе, Гимназија, Грађевинска средња школа и Техничка средња школа, које је у току школске 2017/18 године похађало укупно 457 ученика.

Табела 5. Редовне основне и средње школе, Општине у Србији, РЗС

Година	Основне школе				Средње школе			
	Укупно	Одељења	Ученици		Укупно	Одељења	Ученици	
			Свега	Завршили школу			Свега	Завршили школу
2009/10	5	113	2226	314	3	38	811	193
2010/11	5	108	2167	274	3	39	817	193
2011/12	5	107	2114	264	3	37	769	215
2012/13	5	106	2110	235	3	36	678	185
2013/14	5	104	2099	226	3	33	590	163
2014/15	5	101	2080	271	3	32	543	145
2015/16	5	96	2000	224	3	30	521	111
2016/17	5	94	1963	233	3	27	478	120
2017/18	5	92	1907	236	3	26	442	117

Према подацима претходних неколико година очигледно је да постоји тренд смањења како броја одељења у основним и средњим школама у општини, тако и смањења броја ученика у институцијама основног и средњег образовања.

Табела 6. Структура становништва старости 15 и више година, подела према школској спреми и полу, РЗС Попис 2011

Пол	Укупно	Без школске спреме	Непотпуно основно образовање	Основно образовање	Средње образовање	Више образовање	Високо образовање	Непознато
укупно	25086	513	3012	6009	13048	1004	1386	114
М	12175	99	925	2729	7195	518	661	48
Ж	12911	414	2087	3280	5853	486	725	66

Структура становништва старости од 15 година и више година према школској спреми, према попису из 2011. године је следећа: највећи број лица је са средњим образовањем 13.048 лица, односно 52,01%, затим са основним 6.009 лица односно 23,95%, лица са непотпуним основношколским образовањем је 3.012 односно 12,00%, потом 1.386 лица са високим образовањем односно 5,52%, затим 1.004 лица или 4,00% са вишим образовањем а најмање је лица без икаквог образовања 513 лица односно 2,04%.

Пописом из 2011. године у структури становништва старости 10 и више година забележена је и група неписменог становништва, 362 особе, што чини 1,37% популације општине Апатин. У групи неписмених лица највећи је број неписмених лица старости 65 и више година и женског пола (207 лица).

У оквиру Општине не постоје институције за више и високо образовање лица. Становништво које жели да стекне више или високо образовање одлучује се на одлазак у градове најчешће Нови Сад, Суботицу, Сомбор и Београд.

НАЦИОНАЛНА СТРУКТУРА И ЕТНИЧКЕ ГРУПЕ И ЗАЈЕДНИЦЕ

Општина Апатин у својој етничкој расподели као најбројније етничке групе препознаје Србе (62.79%), Мађаре (10.72%) и Хрвате (10.42%).

Специфичност етничке припадности у општини су припадници Ромске етничке заједнице који говоре Румунским језиком, а изјашњавају се делом као Румуни а делом као Роми (укупно 1802 лица односно 6.23%). Припадници Ромске заједнице настањени у Апатину су просторно одвојени од осталог становништва, живе у великом Ромском насељу које има сву потребну инфраструктуру (асфалтиране улице, доведену електричну енергију и расвету, водовод, месну заједницу, вртић, амбуланту, дом културе).

У Општини постоји канцеларија за Ромску етничку заједницу. Припадници Ромске заједнице имају личне документе, упућени су у права која могу да остваре и велик број их користи права на материјалну подршку.

Табела 7. Становништво према националној припадности, РЗС Попис 2002, 2011

Становништво према националној припадности	2002	2011
Срби	20216	18164
Албанци	26	26
Бошњаци	3	3
Бугари	2	2
Буњевци	41	49
Власи	/	1
Горанци	1	8
Југосовени	727	188
Мађари	3785	3102
Македонци	32	39
Муслимани	45	29
Немци	159	182
Роми	525	654
Румуни	1191	1148
Руси	/	10
Русини	/	7
Словаци	39	26
Словенци	25	22
Украјинци	3	4
Хрвати	3767	3015
Црногорци	109	74
Остали	81	162
Не желе да се изјасне	/	1557
Изјаснили се у смислу регионалне припадности	/	242
Непознато	2036	215

ПОКАЗАТЕЉИ ДРУШТВЕНО - ЕКОНОМСКЕ СТРУКТУРЕ ОПШТИНЕ

Општина Апатин се налази на левој обали Дунава, на средњем току и простире се на површини од око 380 км² на основу чега се сврстава у групу средње великих општина. Граничи се са општинама Оџаци и Сомбор, а река Дунав чини границу са Републиком Хрватском.

Овако повољан географски положај, обзиром на пловност реке Дунав и чињеницу да је у непосредној близини општине гранични прелаз са Републиком Хрватском, представља добру основу за економски развој општине.

Апатин је некад био индустријски развијена општина са предузећима која су била једна од најзначајнијих на подручју бивше државе. Од посебног значаја су биле Пивара, Бродоградилиште, Дунав, Апатекс као и велики број других предузећа.

Општина Апатин је позната по плодном пољопривредном земљишту, које чини 64% укупне површине, повољним климатским условима, шумама.

Према резултатима Пописа пољопривреде 2012. године у општини Апатин има 2.291 пољопривредно газдинство. Ангажована радна снага, према истом попису, износи 2245 носилаца породичног газдинства, 2186 чланова породице и рођака који обављају пољопривредне активности на породичном газдинству, 8 стално запослених на породичном газдинству и 310 стално запослених на газдинству правног лица/предузетника.

Укупно коришћено пољопривредно земљиште заузима 23.069 Ха, од чега је 21.443 Ха у ораницама и баштама, 337 Ха под воћњацима, 15 Ха под виноградима, а 1.189 Ха под ливадама и пашњацима.

Велика већина газдинстава, њих 63 %, обрађују земљиште мање од 2 Ха што је обзиром на доминантну производњу житарица и индустријског биља недовољно за њихову самосталну егзистенцију.

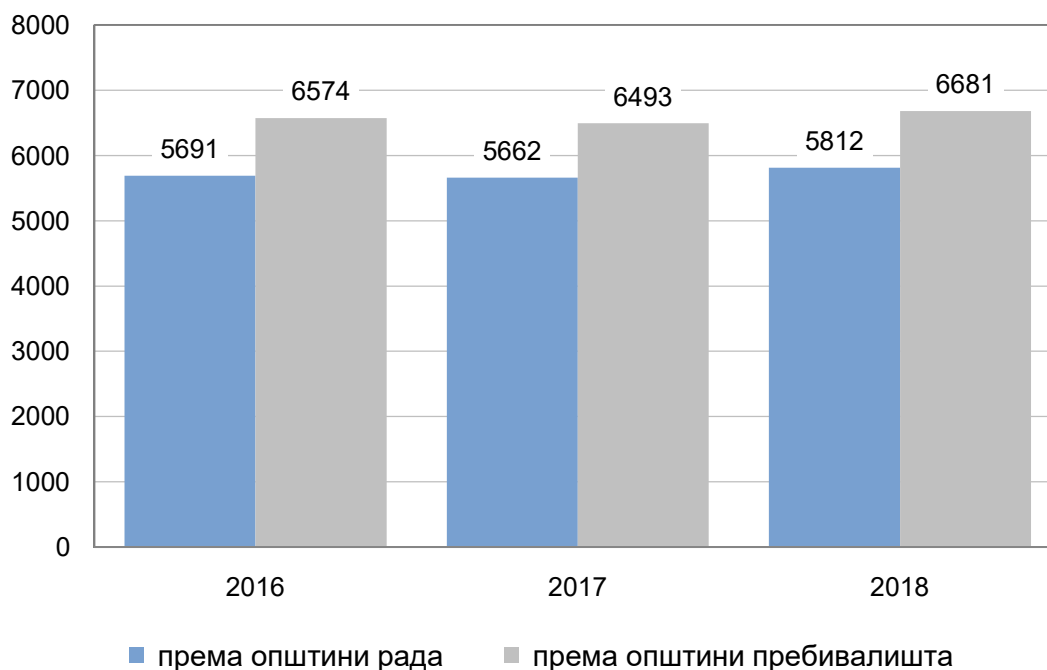
Табела 8. Пољопривредна газдинства према величини поседа, Попис пољопривреде 2012

Површина	без земљишта	до 1 Ха	1 - 2 Ха	2 - 5 Ха	5-10 Ха	10-20 Ха	20-30 Ха	30-50 Ха	50-100 Ха	више од 100 Ха
Број газдинстава	195	882	367	421	214	107	32	30	23	14

ЗАПОСЛЕНОСТ:

Просечан број лица запослених на територији општине Апатин у току 2018. године износио је 5.812 лица, док је просечан број запослених лица са пребивалиштем на територији општине Апатин износио 6.681 лице. Велик број житеља општине запослење налази ван територије општине Апатин.

Графикон 8. Регистрована запослена лица, РС

Табела 9. Број регистрованих запослених по годинама

Година	Број запослених лица
2010	6068
2011	6020
2012	5590
2013	5409
2014	5247
2015 нова методологија	5923
2016	5691
2017	5662
2018	5812

Према подацима из публикације Републичког завода за статистику „Регистрована запосленост по општинама и градовима, 2018 “ годишњи просек броја регистрованих запослених лица (од 2015. године број запослених се утврђује према новој методологији заснованој на комбиновању података Централног регистра обавезног социјалног осигурања и Статистичког пословног регистра, годишњи просек израчунат као аритметичка средина запослених свих 12 месеци, у број запослених укључени су осигурани по основу радног односа, лица која раде и чији је основ изједначен са радним односом, лица осигурана по основу обављања привремених и повремених послова, лица која обављају послове по основу уговора, лица осигурана по основу обављања самосталне делатности и индивидуални пољопривредници) у току 2018. године на територији општине Апатин је био 5812 лица, од којих 4282 особа запослених код правних лица (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге

организације), 1310 предузетника, лица која самостално обављају делатност и запослених код истих и 220 регистрованих индивидуалних пољопривредника.

Табела 10. Број регистрованих запослених у правним лицима (привредна друштва, предузећа, задруге, установе и друге организације) и предузетници, лица која самостално обављају делатност и запослени код истих, Годишњи просек 2018. године, „Регистрована запосленост у Републици Србији 2018.“ РЗС

Пољопривреда, шумарство и рибарство	559
Рударство	1
Прерађивачка индустрија	1613
Снабдевање ел. енергијом, гасом и паром	19
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	60
Грађевинарство	177
Трговина на велико и мало, поправка моторних возила	799
Саобраћај и складиштење	338
Услуге смештаја и исхране	227
Информисање и комуникације	22
Финансијске делатности и делатности осигурања	75
Пословање некретнинама	11
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	169
Административне и помоћне услужне делатности	223
Државна управа и обавезно социјално осигурање	321
Образовање	416
Здравствена и социјална заштита	396
Уметност, забава и рекреација	63
Остале услужне делатности	101
УКУПНО:	5590

Једини доступан извор о броју запослених у току 2019. године су подаци Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање према којима је број осигураника у јуну 2019. године износио је 5.164 лица осигураних по основу запослености, 827 лица по основу самосталне делатности и 547 по основу пољопривреде, што укупно чини 6.538 запослених.

Према подацима Агенције за привредне регистре, највећа привредна друштва и предузетници, регистровани са седиштем на територији општине Апатин, су:

- Апатинска пивара,
- обућарско предузеће ДОО „Веро“,
- пољопривредно предузеће ДОО „Јединство“,
- производња силикатне опеке и гипсаних елемената АД „Рapid“,
- ДОО „Хладњача Апатин“,
- грађевински материјал АД „Напредак“,
- ДОО „Џими комерц“ Пригревица
- обућарско предузеће ДОО „Инсерт“
- „Flash Srb“ ДОО ткање, бојење и дорада текстила

Табела 11. Просечна месечна зарада без пореза и доприноса у Републици Србији и општини Апатин у току 2019. године, Статистика запослености и зарада, РЗС

Месец	Република Србија	Општина Апатин
Јануар	54.521	46.550
Фебруар	52.426	48.679
Март	54.271	47.602
Април	54.645	46.970
Мај	55.380	47.246
Јун	53.633	48.475
Јул	55.042	48.022
Август	54.115	46.180
Септембар	53.698	45.529
Октобар	55.065	48.135
Новембар	56.331	47.079
Децембар	59.772	50.682
ГОДИШЊИ ПРОСЕК	54.919	47.593

Просечна годишња зарада без пореза и доприноса у општини Апатин за 2019. годину износи 47.593 динара, што је 13,4% ниже од просечне годишње зараде на нивоу Републике Србије. Хронолошки гледано просечна годишња зарада општине Апатин је до 2016. године била виша у односу на годишњу просечну зараду на нивоу Републике. Од 2016. године статистика бележи константан пад просечне годишње зараде на нивоу општине у односу на претходне године све до 2019. године када је забележен пораст 11,6% у односу на претходну годину.

Табела 12. Просечна месечна зарада без пореза и доприноса у Републици Србији и општини Апатин по годинама, Статистика запослености и зарада, РЗС

Година	Република Србија	Општина Апатин
2012	41.377	44.206
2013	43.932	47.665
2014	44.530	44.744
2015	44.432	46.888
2016	46.097	45.879
2017	47.893	43.952
2018	49.650	42.627
2019	54.919	47.593

НЕЗАПОСЛЕНОСТ:

Укупан број незапослених лица на територији општине Апатин, према евиденцији Националне службе за запошљавање - Филијала Сомбор, на дан 31.12.2019. године износи 2.404 лица, од чега 1.231 мушког пола и 1.173 женског пола. У односу на претходну годину на исти дан, број незапослених лица је смањен за 651 лице.

Највеће смањење забележено је у категорији лица I степена стручне спреме, разлика у односу на прошлу годину износи 246 лица. Број евидентираних незапослених са завршеном трогодишњом стручном школом у односу на претходну годину смањен је за 180 лица, а број незапослених са завршеном гимназијом или четворогодишњом стручном школом смањен је за 143 лица.

Табела 13. Број незапослених лица по годинама

Месец/година	Број незапослених лица на евиденцији НСЗ
децембар 2013	3955
децембар 2014	3772
децембар 2015	3627
децембар 2016	3491
децембар 2017	3122
децембар 2018	3055
децембар 2019	2404

У односу на 31.12.2013. године број незапослених у општини Апатин је смањен за 1.551 лица тако да у неколико последњих година статистика бележи константан пад броја незапослених лица. Када ово смањење броја незапослених упоредимо са кретањем броја запослених у табели 9, евидентно је да се број запослених није повећавао у истој мери.

Табела 14. Незапослена лица према полу и степену стручне спреме на дан 31.12.2019. године, НСЗ

Степен стручне спреме	Пол		Укупно	%
	Мушки	Женски		
I степен стручне спреме	569	591	1160	48,25
II степен стручне спреме	40	36	76	3,16
III степен стручне спреме	342	183	525	21,84
IV степен стручне спреме	218	272	490	20,38
V степен стручне спреме	11	4	15	0,62
VI-1 степен стручне спреме	13	24	37	1,54
VI-2 степен стручне спреме	10	17	27	1,12
VII-1 степен стручне спреме	27	45	72	3,00
VII-2 степен стручне спреме	1	1	2	0,08
VIII степен стручне спреме	0	0	0	0
УКУПНО	1231	1173	2404	100%

Према стручној спреми највећи број незапослених лица, њих 1.160 или 48,25%, је без образовања или са завршеним основношколским образовањем (број незапослених лица са I степен стручне спреме смањен је за 246 лица у односу на прошлу годину али њихов удео у незапосленим лицима са прошлогодишњих 46,02% порастао на 48,25%), затим 525 лица или 21,84% трећег степена стручне спреме, односно са завршеном трогодишњом стручном школом и 490 лица или 20,38% са завршеном гимназијом или четворогодишњом стручном школом.

Табела 15. Незапослена лица према полу и годинама живота на дан 31.12.2019. године, НСЗ

Године старости	Пол		Укупно	%
	Мушки	Женски		
15-19 године	61	50	111	4,62
20-24 године	68	98	166	6,91
24-29 године	62	126	188	7,82
30-34 године	112	130	242	10,07
35-39 године	122	128	250	10,40
40-44 године	149	146	295	12,27
45-49 године	130	127	257	10,69
50-54 године	163	168	331	13,77
55-59 године	187	146	333	13,85
60-64 године	177	54	231	9,61
УКУПНО	1231	1173	2404	100%

Према старосној структури у укупном броју незапослених лица 19,35% је старости од 15-29 година, 32,74% лица старости од 30-44 године, 24,46% лица старости од 45-54 године и 23,46% старијих од 55 година.

ПЕНЗИОНЕРИ:

Према подацима Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, „Статистички месечни билтен за октобар 2019. године“, укупан број пензионера у општини Апатин у октобру 2019. године износи 6.720, са просечним износом пензије у новембру 2019. године 25.697,00 динара.

Табела 16. Број корисника пензије и износ просечне месечне пензије према делатностима, Статистички месечни билтен, X 2019, Фонд ПИО

Фонд	Број корисника	Износ просечне пензије
Фонд запослених	5973	26.641
Фонд самосталних делатности	333	25.197
Фонд пољопривредника	414	12.469

Број корисника по основу запослења износи 5973 лица, са износом просечне пензије 26.641 динара, број корисника по основу самосталне делатности износи 333 са износом просечне пензије 25.197 динара и број корисника по основу пољопривреде износи 414 корисника са износом просечне пензије 12.469 динара.

Према подацима Фонда ПИО за октобар 2013. године (последњи објављен званични податак) укупан број пензионера корисника најнижих износа пензија у општини Апатин је био 1.254 пензионера и они су представљали удео од 17,46 % у укупном броју пензионера општине.

Табела 17. Број корисника пензије и износ просечне месечне пензије по годинама, Статистички месечни билтени, Фонд ПИО

Година	Број корисника пензије	Износ просечне пензије
2013	7124	23.863
2014	7114	22.926
2015	7009	22.909
2016	6969	23.173
2017	6889	23.460
2018	6779	25.780
2019	6720	25.697

Посматрањем основних економских категорија становништва општине очигледно је да је последњих година присутна изражена **депопулација** становништва. Последњих неколико година евидентан је пад броја ученика основних и средњих школа, пад броја незапослених лица, који је израженији у односу на пораст броја запослених, пад броја корисника пензије. Доступни статистички подаци указују на проблем нестајања становништва, а резултати пописа становништва који би се требао спровести 2021. године утврдиће тачније размере овог проблема.

2. ДЕО: КАПАЦИТЕТИ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

У Центру за социјални рад на дан, 31.12.2019. године било је запослено 45 радника, од чега 15 на неодређен временски период и 30 радника на одређен временски период. Рад 11 радника финансира се из буџета Републике Србије, а остатак, рад 34 радника финансира се средствима локалне самоуправе.

Број радника који се финансирају из буџета РС смањен је у току 2016. године за једног стручног радника. Стручном раднику на пословима социјалног рада, престао је радни однос у ЦСР Апатин, дана 22.05.2016.године због заснивања радног односа у Геронтолошком центру Младеновац. Иако је Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2015. годину („Сл.гласник РС“, бр.101/2015 и 114/2015) за Центар за социјални рад Апатин, потврђено раније Решење Министарства рада и социјалне политике број 112-01-151/5/2008-09 од 01.12.2008. године, којим је број стручних и других радника чији се рад финансира из републичког буџета, на пословима јавних овлашћења, утврђен на 12 извршилаца, од којих је 6 извршилаца на пословима социјалног рада, тражена сагласност за попуну упражњеног радног места до данас није решена од стране Министарства.

Тренутно, Центар за социјални рад од утврђених 6 извршилаца на пословима социјалног рада има попуњених 5 радних места.

Послови у Центру се обављају у две организационе јединице и то:

1. Служба за непосредну заштиту корисника, у оквиру које се обављају послови планирања и развоја, управно-правни послови, послови социјалног рада и финансијско књиговодство и административни послови. У оквиру ове службе ангажовано је 15 радника, 14 радника уговором на неодређено време и 1 радник уговором на одређен временски период, до повратка радника именованог за директора Центра. Структура запослених у оквиру ове јединице је следећа: 1 радник на руководећим пословима, 8 радника на стручним пословима (2 психолога, 2 педагога, 1 социолог и 2 правника), 3 радника на административно-финансијским пословима и 4 радника на техничким пословима. Буџет Републике Србије финансира рад 11 радника, док се рад преосталих 4 радника финансира средствима локалне самоуправе. Од 11 радника финансираних од стране Републике Србије, 10 радника су ангажовани на неодређен временски период, а 1 радник на одређен временски период. Сва четири радника финансирана од стране локалне самоуправе ангажовани су путем уговора о раду на неодређен временски период.

2. Служба за пружање локалних услуга социјалне заштите, у оквиру које се обављају послови везани за услуге:

- Дневни боравак за особе са физичким инвалидитетом и интелектуалним тешкоћама
- Помоћ у кући
- Социјално становање у заштићеним условима
- Саветовалиште за спречавање насиља у породици
- Клуб за хранитеље
- Клуб за децу и младе

У оквиру ове службе на дан 31.12.2019. године било је ангажовано 30 радника (1 на неодређено време и 29 радника на одређено време) и то: 1 радник на руководећим пословима, 3 радника на стручним пословима, 1 стручни сарадник, 22 сарадника, (од чега 18 геронтодомаћица, 3 радна инструктора и 1 физиотерапеут), 1 радник на административно-финансијским пословима и 2 радника на техничким пословима. Буџет локалне самоуправе финансира рад свих 30 радника.

На дан 31.12.2019. године, 33 радника су женског, а 12 радника су мушког пола. Структура радника према старости је следећа: 3 радника је старости до 30 година, 16 радника од 30 до 40 година старости, 11 радника старости 40 до 50 година, 11 радника старости 50 до 60 година и 4 радника старија од 60 година.

Услуге социјалне заштите, помоћ у кући и дневни боравак за особе са физичким инвалидитетом и интелектуалним тешкоћама, у 2019. години су пружане по основу уговора који је ЦСР закључио са општином Апатин након спроведеног јавног конкурса за финансирање или суфинансирање пројеката стандардизованих услуга социјалне заштите на територији општине Апатин. Уговор је закључен за временски ограничен период до краја 2019. године.

Општинска управа општине Апатин је у новембру 2019. године објавила позив за подношење понуда у поступку јавне набавке за пружање услуга социјалне заштите, помоћ у кући и дневни боравак за особе са физичким инвалидитетом и интелектуалним тешкоћама.

Након спроведеног поступка јавне набавке наручене услуге су поново поверене Центру за социјални рад као једином понуђачу, тако да је обезбеђено континуирано пружање услуга на задовољство свих корисника и запослених у Служби за пружање услуга корисницима. Уговор је и ове године закључен за временски ограничен период до краја 2020. године.

Током протекле, 2019. године сви стручни радници ЦСР Апатин узели су активно учешће у похађању семинара, стручних скупова и едукација.

Седиште Центра за социјални рад је у самом центру града Апатина. Центар ради у пословном простору од 200 м², који није адекватан радни простор с обзиром на комплексност послова који се у њему обављају. Недостаје канцеларијски простор, стручни радници деле канцеларије, а није адекватна ни чекаоница за странке. Радни простор је опремљен рачунарима (18), штампачима (15), копир апаратима (2) и потребним канцеларијским намештајем.

У априлу 2018. године свечано је отворен простор за рад Саветовалишта Центра за социјални рад у Апатину чему су присуствовали представници локлане самоуправе, Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова, Покрајинског завода за социјалну заштиту, представници Центара за социјални рад из окружења као и бројни сарадници и пријатељи Центра за социјални рад Апатин на локалном нивоу. Објекат се налази преко пута седишта Центра за социјални рад и адаптиран је за рад Саветовалишта за спречавање насиља у породици, Клуба за хранитеље, Клуба за децу и младе и Заштићеног становања за жене жртве породичног насиља. У склопу објекта се налази конференцијска сала, две канцеларије опремљене са рачунарима и штампачима и једна намештена стамбена јединица величине једнособног стана са кухињом, трпезаријом и купатилом.

Од јануара 2019. године Саветовалиште за спречавање насиља у породици, Клуб за хранитеље, Клуб за децу и младе су отпочели са радом, услуге се пружају у послеподневним часовима, два пута недељно по два часа, а на пословима саветника су ангажована четири стручна радника Центра за социјални рад.

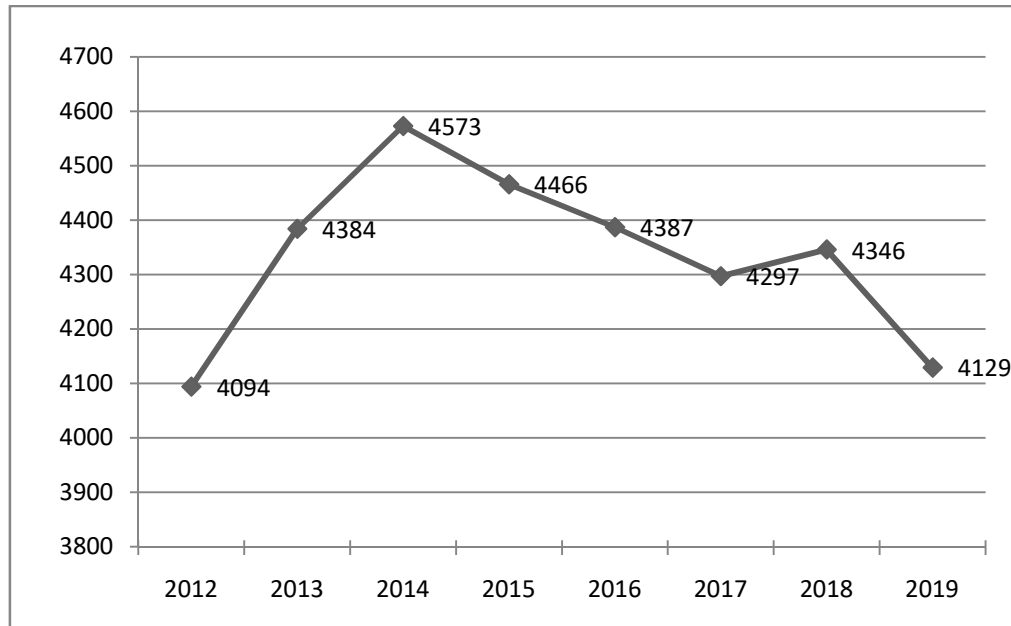
Поред наведеног пословног простора Центар управља са 3 објекта у којима се пружају услуге социјалног становања у заштићеним условима (2 објекта капацитета, 12 и 20 засебних стамбених јединица) и објектом у коме се пружају услуге Дневног боравка за особе са сметњама у развоју. Објекат Центра за социјални рад и објекат у коме се пружају услуге Дневног боравка за особе са сметњама у развоју су приземне зграде са изграђеним фиксним рампама за прилаз особа са инвалидитетом.

Центар користи информациони систем, ИНТЕГРАЛ који обухвата све сегменте рада. Сви рачунари су умрежени и то омогућава електронско вођење свих евиденција и документације у Центру.

3. ДЕО: КОРИСНИЦИ УСЛУГА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

У периоду од 01.01.2019. године до 31.12.2019. године на евиденцији Центра било је укупно 4129 корисника, односно 15,43% од укупног броја становника општине. У односу на претходну извештајну годину бележимо пад укупног броја корисника за 217 лица. Погледамо ли неколико година у назад, приметан је пораст броја корисника услуга Центра из године у годину, све до 2014. године када је број корисника услуга износио 4.573. Од наредне 2015. године приметан је тренд лаганог пада броја корисника.

Графикон 9. Број корисника ЦСР по годинама

Табела 18. Укупан број корисника ЦСР у 2019. години и број корисника на активној евиденцији на дан 31.12.2019. године по старости и полу

Корисници по узрасту	број корисника у периоду 01.01.2019. - 31.12.2019.			број корисника на активној евиденцији 31.12.2019.		
	м	ж	укупно	м	ж	укупно
Деца (0-17)	526	480	1006	426	379	805
Млади (18-25)	155	167	322	97	120	217
Одрасли (26-64)	1125	1049	2174	853	778	1631
Старији (65 и више)	228	399	627	152	268	420
УКУПНО	2034	2095	4129	1528	1545	3073

Од укупног броја корисника, 2034 корисника је мушког пола, 61 корисника мање у односу на женски пол. Као најбројнија старосна група у 2019. години, као и претходних година, издваја се група одраслих, са процентуалним учешћем у укупном броју корисника од 52,65%, што чини половину од укупног броја корисника. У односу на претходну годину старосне групе деце, младих и одраслих корисника бележе мали пад, а старосна група старијих бележи стагнацију.

Од укупног броја пунолетних корисника Центра за социјални рад, 3123 корисника, који се јављају у току 2019. године, највећи број, односно њих 1833, односно 58,69% су незапослена лица, 485 корисника или 15,53% су лица неспособна за рад, 356 лица или 11,40% су корисници пензије, 82 или 2,63% је лица на школовању, 54 или 1,73% лица је

у радном односу, а за преосталих 313 односно 10,02% лица нема податка о радном статусу у евиденцији Центра.

Од 627 корисника старијих од 65 година, њих 276 су остварили право на пензију, 180 корисника није остварило право на пензију, а за 171 корисника у евиденцији ЦСР нема података.

Образовна структура пунолетних корисника Центра за социјални рад Апатин показује да су најбројнији они без школске спреме (1044 корисника), затим корисници са завршеном основном школом (736), те корисници са завршеном средњом школом (673). Најмање је заступљена група корисника са вишим и високим образовањем са 38 корисника, односно 1,22% од укупног броја корисника.

Табела 19. Укупан број пунолетних корисника према школској спреми и старости у 2019. години

Школска спрема	Старост корисника			
	Млади	Одрасли	Старији	Укупно
Без школске спреме	104	750	190	1044
Основна школа	129	531	76	736
Средње образовање	62	562	49	673
Више и високо образовање	2	26	10	38
Непознато	25	305	302	632
УКУПНО	322	2174	627	3123

Према месту пребивалишта 2468 корисника настањени су у Апатину, административном седишту општине, а 1661 корисника по осталим насељеним местима општине.

Према националној опредељености највећи број корисника услуга Центра није се изјаснио о својој националној припадности, њих 1569 (38,00%), док се као набројније националне групе препознају, Роми-Румуни 1107 корисника, са процентуалним учешћем од 26,81% од укупног броја корисника, затим Срби (1077 корисника односно 26,08%), Хрвати (168 корисника односно 4,07%) и Мађари (142 корисника или 3,44%). Национална расподела корисника Центра одговара националној расподели становника општине са изузетком корисника Ромске-Румунске националности чије је учешће у броју корисника услуга Центра за социјални рад изразито веће од учешћа у укупном броју становника општине. Њихово учешће у укупном броју корисника Центра прелази 25%, односно једну четвртину свих корисника Центра у 2019. години.

Укупан број корисника Центра за социјални рад Апатин у току 2019. године износи 4129 корисника. У току 2019. године новоевидентирано је 342 корисника и реактивирано 310 корисника, што чини укупан пораст од 652 корисника. У току 2019. године у пасиву је одложено 1056 корисника.

На дан 31.12.2019. године укупан број активних корисника на евиденцију Центра је 3073 корисника. Код новоевидентираних корисника и код реактивираних корисника највећи број је у категорији одраслих лица.

Табела 20. Кретање броја корисника у ЦСР у 2019. години

Старосне групе	Пренети	Новоевидентирани	Реактивирани	Укупно у 2019.	Стављени у пасиву
Деца (0-17)	836	95	75	1006	201
Млади (18-25)	264	27	31	322	105
Одрасли (26-64)	1868	126	180	2174	543
Старији (65 и више)	509	94	24	627	207
У К У П Н О	3477	342	310	4129	1056

3.1 СТАРОСНА ГРУПА ДЕЦЕ

У току 2019. године на активној евиденцији Центра било је 1006 деце, што је 41 дете мање у односу на претходну годину. Од свих корисника Центра за социјални рад у току године, 24,36% чине деца старости до 18 година.

Табела 21. Полна и старосна структура деце корисника ЦСР у 2019. години

Узраст	Пол		Укупно	Учешће у укупном броју деце
	Мушко	Женско		
0-2	67	65	132	13,12%
2-5	83	80	163	16,20%
6-14	240	221	461	45,83%
15-17	136	114	250	24,85%
Укупно	526	480	1006	100%

Према старосној структури највећи број деце је старости од 6 до 14 година (45,83%), затим деца старости 15-17 година (24,85%), потом деца старости 2-5 година (16,20%) а најмање је деце старости до 2 године (13,12%).

Према основним корисничким групама код највећег броја деце, њих 748 јавља се проблем материјалне угрожености, код 37 деце родитељи се споре око начина вршења родитељског права, 51 дете се јавља на евиденцији због проблема у понашању и сукоба са законом, 57 деце је на евиденцији због сметњи у развоју и инвалидитета, 34 деце је са неадекватним родитељским старањем, 37 деце је под старатељском заштитом, 22 деце евидентирани су као жртве насиља и занемаривања, а 6 деце је евидентирано у поступцима одређивања личног имена, сагласности за располагање имовином и сагласности за малолетнички брак.

Табела 22. Деца према основним корисничким групама

Корисничке групе	0-2	3-5	6-14	15-17	Број деце
Деца под старатељством	4	7	20	11	42
Деца жртве насиља и занемаривања	1	7	7	7	22
Деца са неадекватним родитељским старањем	3	8	12	1	24
Деца са проблемима у понашању и у сукобу са законом	0	0	14	37	51
Деца чији се родитељи споре око начина вршења родитељског права	9	8	14	6	37
Деца чије су породице корисници НСП и других видова материјалних давања	113	131	360	144	748
Деца ОСИ	3	12	27	15	57
Деца у поступцима: одређивања личног имена, сагласност за малолетнички брак, сагласност за располагање имовином	2	0	2	2	6
Деца жртве трговине људима					0
Деца страни држављани без пратње					0
Деца која живе и раде на улици					0
Деца повратници/из реадмисија					0
Остала деца	6	8	51	36	101

СТАРАТЕЉСТВО

У 2019. години укупно 42 деце било је обухваћено мером старатељске заштите. Од укупног броја деце под стататељском заштитом у току године, 31 деце је пренесено из претходне године, а код 11 деце се по први пут примењује овај вид заштите, и то код 7 деце мера сталне старатељске заштите, а код 4 деце по први пут је примењена мера привремене старатељске заштите.

Табела 23. Број деце обухваћене мером старатељске заштите у извештајном периоду према врсти старатељске заштите

Врста старатељске заштите	Број деце
Стално старатељство	34
Привремено старатељство	4
Стално и привремено старатељство	4
Колизиско старатељство	0
УКУПНО	42

Од 42 деце која су се у току 2019. године налазила под старатељском заштитом, 34 деце је заштићено мером сталне старатељске заштите, код 4 деце је примењена о мера привремене старатељске заштите, а код 4 детета су у току године примењиване обе мере најпре мера привремене, а потом сталне старатељске заштите.

На дан 31.12.2019. године 35 деце се налазе под сталном старатељском заштитом.

Табела 24. Број деце под СТАЛНОМ старатељском заштитом на дан 31.12.2019. године према узрасту и полу

Узраст	Пол		Укупно
	М	Ж	
0-2	1	3	4
3-5	1	2	3
6-14	7	11	18
15-17	5	5	10
Укупно	14	21	35

Према узрасту расподела деце под сталном старатељском заштитом на дан 31.12.2019. године је следећа: 4 деце су узраста до 2 године старости, 3 детета узраста од 3 до 5 година, 18 деце од 6 до 14 година старости, а 10 деце узраста од 15 до 18 година старости. Према полу 17 деце је женског, а 11 мушког пола.

Табела 25. Вршиоци дужности старатеља деце под сталном старатељском заштитом на дан 31.12.2019. године

Вршилац дужности старатеља	Број деце
Старатељ - физичко лице	17
Непосредни старатељ	18
УКУПНО	28

Према вршиоцу дужности старатеља, код 18 деце, старатељску дужност пружа Центар за социјални рад непосредно, односно путем својих стручних радника, док код 17 деце, старатељску дужност обавља неко други, најчешће сродници и хранитељи.

Табела 26. Врста смештаја деце под сталном старатељском заштитом на дан 31.12.2019. године

Врста смештаја	Број деце
Сродничка породица - смештај код старатеља сродника или сродника, смештај без надокнаде	13
Сродничка хранитељска породица	3
Друга хранитељска породица	16
Домски смештај	3
Прихватилиште	0
УКУПНО	35

Највећи број деце која су обухваћана мерама старатељске заштите, 16 деце, налази се на смештају у хранитељским породицама, 13 деце смештено је у сродничкој породици - смештај код старатеља сродника или сродника без накнаде, 3 деце је у сродничким хранитељским породицама, 3 детета под старатељском заштитом налазе се на смештају у установама социјалне заштите.

У току 2019. године, код 5 деце је престала мера сталне старатељске заштите и то: код 3 детета је донета правоснажна судска пресуда о враћању родитељског права и родитељи су преузели старање над децом, а једно дете је стекло пословну способност навршивши 18 година и једно дете је усвојено крајем 2018. године.

У току године код 8 деце су примењене мере привремене старатељске заштите и то код 1 детета узраста до 3 године, код 5 деце узраста 3 до 6 година и 2 детета узраста 6 до 14 година.

Разлози примене мера привремене старатељске заштите су за 5 деце неадекватно родитељско старање, а за 3 детета спреченост родитеља да врше старатељску дужност.

Код 4 детета је у току године након примене мера привремене старатељске заштите примењена мера сталне старатељске заштите, код два детета је престала потреба за пружањем старатељске заштите, а два детета се на дан 31.12.2019. године и даље налазе под привременом старатељском заштитом.

СМЕШТАЈ

Укупан број деце која су се у току 2019. године налазила на смештају износи 25 деце, што је 3 деце мање у односу на претходну годину.

Табела 27. Број деце према врсти смештаја и годинама старости у 2019. години

Врста смештаја	0-2	3-5	6-14	15-17	Укупно
Сродничко хранитељство			2	1	3
Хранитељство	5	1	10	2	18
Домски смештај			3	1	4
Мала домска заједница					
Прихватилиште					
Друге врсте смештаја					
Укупно					25

У току 2019. године 2 детета су измештена из примарне породице и смештена на породични смештај у хранитељске породице. Разлог измештања је неадекватно родитељско старање и немогућност родитеља да одговори на здравствене потребе детета.

Табела 28. Укупан број деце корисника породичног смештаја према узрасту и полу у току 2019. године

Врста смештаја	0-2		3-5		6-14		15-17		Укупно	
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж
Смештај у сродничку хранитељску породицу						2		1		3
Смештај у другу хранитељску породицу	1	4	1		4	6		2	6	12
Укупно по полу	1	4	1		4	8	0	3	6	15
Укупно	5		1		12		3		21	

Према старосној структури деце на породичном смештају највећи је број деце узраста од 6 до 14 година, 12 деце. У хранитељским породицама је смештено 18 деце, док је 3 деце смештено у сродничким хранитељским породицама. Поред ових 3 деце за које сродници хранитељи остварују хранитељске приходе, још 13 деце без родитељског старања се налази у сродничким породицама без накнаде за издржавање детета и рад хранитеља.

Табела 29. Укупан број деце корисника домског смештаја према узрасту и полу у току 2019. године

Врста смештаја	0-2		3-5		6-14		15-17		Укупно	
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж
Домови за смештај деце и младих - без родитељског старања						1				1
Домови за смештај деце и младих - са сметњама у развоју						2				2
Заводи за васпитање деце и младих								1		1
Мала домска заједница										
Други домови у систему СЗ										
Укупно по полу						3		1		4
Укупно					3		1		4	

У току 2019. године, 4 деце налазило се на смештају у установама социјалне заштите и то: 2 детета смештена у Дому за децу ометену у развоју „Колевка“ у Суботици, једно дете у дечијем селу „Др Милорад Павловић“ у Сремској Каменици и једно дете на смештају у Заводу за васпитање деце и омладине у Београду. Троје деце на смештају у установама је узраста 6-14 година, а 1 дете узраста 15-17 година. Сво четворо деце су женског пола.

Према разлогу примене услуга смештаја у установу социјалне заштите код 2 детета родитељи нису у могућности да одговоре на здравствене потребе детета, код 1 детета присутно је одсуство родитељског старања, а 1 дете је на смештају по решењу Вишег суда у Сомбору.

ЗАШТИТА МАЛОЛЕТНИКА

Укупан број деце са проблемима у понашању и у сукобу са законом која се у току 2019. године јављају на евиденцији Центра за социјални рад износи 51 дете, од којих је 14 деце која су кривично неодговорна јер су млађа од 14 година и 37 деце старијих од 14 година, односно деце која су кривично одговорна. Осим наведених на евиденцији се налази и 23 млађих пунолетника узраста од 18 до 20 година.

У току године, 30 малолетних лица са по први пут појављују на евиденцији Центра као лица са проблемима у понашању и у сукобу са законом, а 21 малолетника је од ранијих година на евиденцији ЦСР као лица са проблемима у понашању и у сукобу са законом.

Табела 30. Малолетна лица са проблемима у понашању и у сукобу са законом према старости у 2019. години

Старосна структура	Пренети	Новоевидентирани	Реактивирани	Укупно у 2019. години
До 14 година (кривично неодговорни)	4	8	2	14
14-15	7	10	1	18
16-17	6	12	1	19
18-20	5	13	5	23
УКУПНО	22	43	9	74

Од укупно 51 млл. детета које се јавља на евиденцији, 3 деце су на евиденцији због вршења кривичних дела, 14 деце због вршења прекршаја, а осталих 34 деце због различитих проблема у понашању, сукоба са родитељима, заједницом, асоцијалног понашања.

Сви млађи пунолетници, изузев једног који се на евиденцији налази због асоцијалног понашања, налазе се на евиденцији због сукоба са законом, њих 11 због вршења прекршаја и 11 лица због вршења кривичних дела.

Табела 31. Број малолетних и млађих пунолетних лица на евиденцији ЦСР у току 2019. године са решењима суда/тужилаштва о изреченим мерама према полу

Број лица	М	Ж	Укупно
Број лица са изреченим судским укором	9	0	9
Број лица са изреченим васпитним налогом	15	0	15
Број лица са изреченом васпитном мером посебне обавезе	1	0	1
Број лица са изреченом мером појачаног надзора	10	0	10
Број лица са мером упућивања у васпитну установу	1	1	2
Број лица са мером упућивања у васпитно-поправни дом	0	0	0
Број малолетника и млађих пунолетних лица са изреченом казном малолетничког затвора	0	0	0

Током године изречено је 15 васпитних налога од стране Вишег јавног тужилаштва у Сомбору и то 10 у виду укључивања, без накнаде, у рад хуманитарних организација или послове социјалног, локалног или еколошког садржаја и 5 у виду укључивање у појединачни или групни третман у одговарајућој здравственој установи или саветовалишту, односно у Клуб за децу и младе који ради при Центру за социјални рад Апатин.

Од стране Вишег суда у Сомбору је у току 2019. године изречено 4 васпитне мере појачаног надзора (1 од стране родитеља или старатеља и 3 од стране органа старатељства), 2 васпитне мере упућивања у васпитну установу и 1 васпитна мера посебне обавезе, и то васпитна мера укључивања, без накнаде, у рад хуманитарних организација или послове социјалног, локалног или еколошког садржаја.

Од стране Прекршајног суда у Сомбору за прекршајна дела повреде правила безбедности саобраћаја и ремећења јавног реда и мира учествовањем у тучи, изречено је 9 укора суда и 6 васпитних мера појачаног надзора од стране родитеља, усвојитеља или старатеља.

У току 2019. године евидентирано је 34 малолетника и 1 млађи пунолетник због различитих проблема у понашању, сукоба са родитељима, заједницом, асоцијалног понашања. Обавештења о проблемима у понашању деце најчешће су долазила од школа и полиције.

У односу на податке из ранијих година, приметно је мање смањење броја деце извршилаца кривичних дела и деце извршилаца прекршајних дела.

3.2 СТАРОСНА ГРУПА МЛАДИХ, ОДРАСЛИХ И СТАРИЈИХ КОРИСНИКА

Од укупног броја корисника (4129 корисника), који су се у току 2019. године налазили на активној евиденцији Центра за социјални рад Апатин, 322 корисника припада старосној групи младих (од 18-25 година старости), највећи број корисника, њих 2174 групи одраслих (од 26-64 године старости), а 627 корисник групи старијих корисника (65 година и више). У односу на претходну годину приметан је пад броја корисника који припадају старосној групи младих (са 356 на 322 корисника), пад броја корисника у категорији одраслих (са 2318 на 2174 корисника) и стагнација броја корисника старосне групе старијих (са 625 на 627 корисника).

Табела 32. Број пунолетних корисника Центра по узрасту и полу у току 2019. године

Корисници по узрасту	М	Ж	Укупно
Млади	155	167	322
Одрасли	1125	1049	2174
Старији	228	399	627
Укупно	1508	1615	3123

Највећи број корисника, у све три старосне категорије, са укупним бројем од 2352 лица је група код које је евидентиран проблем материјалне угрожености. Међу њима најбројнија је група одраслих лица која чини 77,04% од укупног броја социо-материјално угрожених лица.

Код 429 корисника евидентирана потреба за услугама социјалне заштите у локалној заједници (услуге дневног боравка, помоћи у кући, заштићеног становања, саветовалишта за спречавање насиља у породици, клуба за хранитеље и клуба за децу и младе), код 229 лица евидентиран је проблем везан за инвалидитет, 173 корисника се налазе на смештају у установама социјалне заштите или на породичном смештају, затим су код 147 лица су примењиване мере старатељске заштите, код 61 лица евидентирано је друштвено неприхватљиво понашање и 57 лица се споре око вршења родитељског права.

У односу на неколико претходних година приметан је значајан пораст у категоријама жртава насиља, занемарених особа и у ризику од занемаривања што је у вези са применом Закона о спречавању насиља у породици и пораст корисника услуга социјалне заштите у локалној заједници (почетак рада саветовалишта за спречавање насиља у породици, клуба за хранитеље и клуба за децу и младе).

Табела 33. Број пунолетних корисника у ЦСР по корисничким групама и старости у 2019. години

Корисничке групе	Млади	Одрасли	Старији (65-79)	Старији (80 и више)	УКУПНО
Особе под старатељством - сви пунолетни корисници под старатељством: у породици и на смештају	9	82	39	17	147
Жртве насиља, занемарене особе и у ризику од занемаривања	32	107	29	6	174
Особе које се споре око вршења родитељског права	15	42			57
Особе са инвалидитетом	26	157	30	16	229
Особа са друштвено неприхватљивим понашањем	14	40	7		61

Особе које имају потребе за смештајем - домски или породични смештај	6	37	53	77	173
Особе које имају потребе за услугама социјалне заштите у локалној заједници	73	166	125	65	429
Материјално угрожене особе	255	1812	258	27	2352
Страни држављани и лица без држављанства у потреби за социјалном заштитом					
Жртве трговине људима					
Бескућници			1		1
Остали	3	32	7	1	43

Када посматрамо број пунолетних корисника, на евиденцији ЦСР у току 2019. године, према радном статусу, старосне категорије младих и одраслих, који су према годинама старости радно способна лица, уочава се да је већина корисника (њих 1765), односно њих 70,71% незапослено, а 305 корисника или 12,22% радно неспособно. Обзиром да се велики број корисника ЦСР налази на евиденцији искључиво као материјално угрожена лица, односно као корисници новчаних давања, тој групи од непуне две хиљаде незапослених, радно способних лица, није место у систему социјалне заштите, а налазе се у систему углавном због неповољних друштвених околности.

Од укупног броја пунолетних корисника Центра за социјални рад, 3123 корисника, који се јављају у току 2019. године, највећи број, односно њих 1765, односно 56,52% су незапослена лица, 554 корисника или 17,74% су лица неспособна за рад, 356 лица или 11,40% су корисници пензије, 82 или 2,63% је лица на школовању, 53 или 1,70% лица је у радном односу, а за преосталих 313 односно 10,02% лица нема податка о радном статусу у евиденцији Центра.

Табела 34. Број пунолетних корисника, категорија младих и одраслих, на евиденцији ЦСР према радном статусу и старости у 2019. години

Старост корисника	Статус запослености					
	Незапослен	Запослен	Пензионер	Неспособан за рад	Ученик/ студент	Нема података
Млади	160	2	0	63	79	18
Одрасли	1605	49	80	242	3	195
Укупно	1765	51	80	305	82	213

Од 627 корисника старијих од 65 година, њих 276 су остварили право на пензију, 249 корисника није остварило право на пензију, 2 корисника су запослени, а за преосталих 100 корисника у евиденцији ЦСР нема података.

Табела 35. Број старијих корисника на евиденцији ЦСР према радном статусу у 2019. години

Старост корисника	Статус запослености			
	Запослен	Пензионер	Није остварио/ла право на пензију	Нема података
Старији (65+)	2	276	249	100

СТАРАТЕЉСТВО

У току 2019. године Центар за социјални рад је покренуо 2 поступака за лишавање пословне способности. У току године само 1 лице је Судским решењем лишено пословне способности.

Сходно одредбама Закона о ванпарничном поступку у току 2019. године код Основног суда у Сомбору покренути су и окончани поступци преиспитивања даљег постојања разлога за лишење пословне способности за 8 пунолетна лица у ранијим годинама лишена пословне способности.

На евиденцији ЦСР на дан 31.12.2019. године налазило се 83 корисника који су решењем Суда лишени пословне способности (78 корисника у потпуности лишених пословне способности и само 5 корисника делимично лишена пословне способности). Од 78 корисника у потпуности лишених пословне способности, код 12 корисника, Основни суд у Сомбору је лишење пословне способности решио у форми продуженог вршења родитељског права.

Табела 36. Број корисника са решењима о лишавању пословне способности (стари и нови) према старости на евиденцији ЦСР на дан 31.12.2019. године

Старост корисника са решењем о стално старатељству	Број корисника		Укупно
	М	Ж	
Млади	3	1	4
Одрасли	37	25	62
Старији	12	5	17
Укупно	52	31	83

Током 2019. године, укупно 137 лица у старосним категоријама младих, одраслих и старијих било је обухваћено мером старатељске заштите.

Од укупног броја лица под старатељском заштитом у току године, 55 лица је заштићено сталним старатељством, 36 лица је заштићено непосредним старатељством, док је код 46 лица у току 2019. године било примењена мера привремене старатељске заштите.

Табела 37. Број пунолетних корисника у ЦСР под старатељством у току 2019. године према старости и врсти старатеља

Врста старатеља	Старост корисника			
	Млади	Одрасли	Старији	Укупно
Старатељ	4	38	13	55
Непосредни старатељ	2	28	6	36
Колективни старатељ				
Привремени старатељ	3	16	27	46
Привремени старатељ-колизиски				
УКУПНО	9	82	46	137

Од 83 лица која су се на дан 31.12.2019. године налазила под сталном старатељском заштитом, 47 лица је било смештено у сродничким породицама, односно код старатеља сродника или сродника без накнаде, 27 лица се налазило на смештају у некој од установа социјалне заштите а 9 лица живело је у сопственим самачким домаћинствима.

Табела 38. Врста смештаја корисника под сталним старатељством према полу корисника на дан 31.12.2019. године

Врста смештаја	Број корисника		Укупно
	М	Ж	
Сродничка породица - смештај код старатеља сродника или сродника без надокнаде, сопствена породица	33	14	47
Сродничка хранитељска породица			
Друга хранитељска породица			
Домски смештај	13	14	27
Самачко домаћинство	6	3	9
Смештају установи из здравственог система			
Укупно	52	31	83

СМЕШТАЈ

Број одраслих лица који су у току 2019. године били на смештају износи укупно 173 лице (у односу на претходну годину смањење за 8 лица). Три корисника су смештена у другу хранитељску породицу, а осталих 170 корисника су у току године били смештени у установама социјалне заштите.

Од наведених, 173 корисника на смештају, 3 лица, односно 1,73% је из старосне категорије младих, 37 лица, односно 21,39% из категорије одраслих и 130 лица, односно 75,14% из категорије старијих лица.

Од корисника смештених у установама социјалне заштите, највећи број корисника налазио се на смештају у установама социјалне заштите за смештај одраслих и старијих, 150 лица, односно 96,71% свих на смештају у установама социјалне заштите. Од лица смештених у установама за смештај одраслих и старијих, 130 корисника се налази у старосној групи старијих од 65 година - од којих је 76 корисника старијих од 80 година и 50 корисника старости од 65 до 79 година - и осталих 24 корисника у старосној групи одраслих лица. Највише корисника је смештено у Дому за старе и пензионере у Апатину, 137 корисника.

У установама за смештај лица ометених у развоју смештено је 13 корисника, од којих 2 корисника старосне категорије младих, 10 одраслих корисника и 1 корисник старији од 65 година. Према полу, 8 је корисника мушког пола и 5 корисника женског пола смештених у установе за смештај лица ометених у развоју. Корисници су смештени у Дом Ветерник 5 корисника, Дом за ЛОМР „Срце у Јабуци“ 4 корисника, Завод за смештај одраслих лица „Мале пчелице“ Крагујевац, 2 корисника, Дом за смештај одраслих лица „Гвозден Јованићевић“ Велики Поповац, 1 корисник и Дом за лица ометена у развоју „Отхон“ Стара Моравица, 1 корисник.

У установама за смештај душевно оболелих лица смештено је 4 корисника (према полу по 2 корисника, а према годинама старости 3 одрасла и 1 старији корисник). Смештени су у Дому за душевно оболела лица „1 октобар“ Стари Лец, 1 корисник, Дому „Чуруг“ Чуруг 1 корисник и у Дому „Василије Острошки“ Нови Бечеј 2 корисника.

Табела 39. Број пунолетних корисника смештаја на евиденцији (пренети и нови корисници) у 2019. години, према врсти смештаја старости и полу

Врста смештаја	Млади		Одрасли		Старији		УКУПНО		Укупно
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	
Смештај у сродничку хранитељску породицу									
Породични смештај у другу породицу	2	1					2	1	3
Домски смештај	3		22	15	42	88	67	103	170
Укупно по полу	5	1	22	15	42	88	69	104	173
УКУПНО	6		37		130		173		173

У току 2019. године смештај је започео за 51 корисника (43 из категорије старијих, 7 одраслих и 1 из категорије младих), а престао за 63 корисника (9 одраслих и 54 старијих). Најчешћи разлог за престанак смештаја био је смрт корисника у 54 случаја.

ПРАВО НА МАТЕРИЈАЛНУ ПОДРШКУ

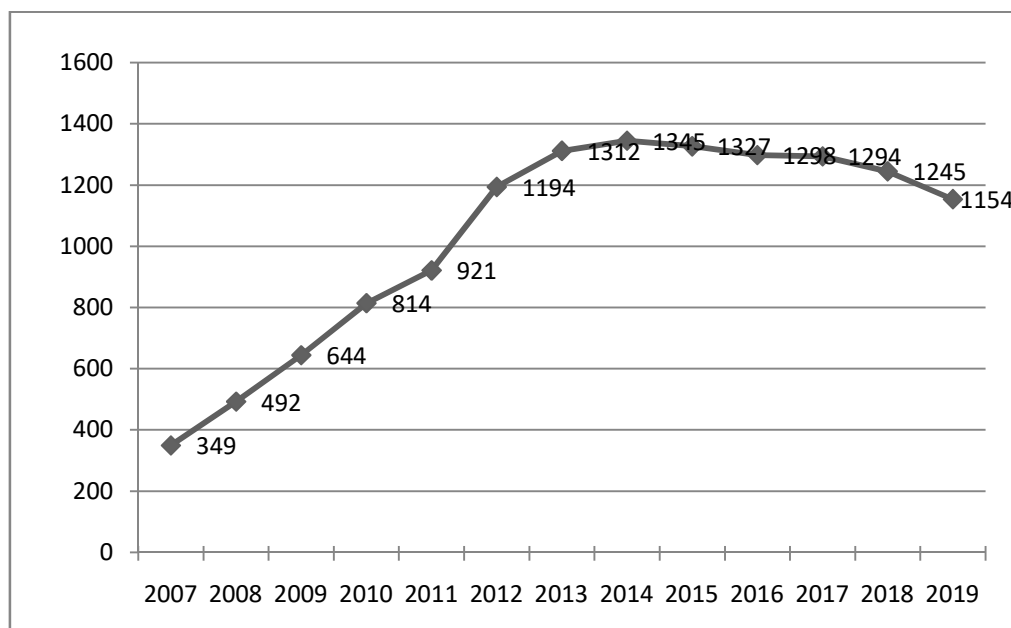
На дан 31. децембар 2019. године број корисника новчане социјалне помоћи износио је 2053 лица (392 лица мање него на исти дан годину дана раније) што представља 7.67% укупног становништва општине.

У току 2019. године право на новчану социјалну помоћ остварило је 1154 материјално угрожених породица. Број породица корисника овог права годинама уназад, односно до 2014. године - када је право користило 1345 породица - показује тенденцију раста, а након тога лагани пад. Број породица корисника НСП у односу на претходну извештајну 2018. годину смањен је за 91 породицу.

Табела 40. Број породица корисника НСП по годинама

Година	Број породица
2007	349
2008	492
2009	644
2010	814
2011	921
2012	1194
2013	1312
2014	1345
2015	1327
2016	1298
2017	1294
2018	1245
2019	1154

Графикон 10. Графички приказ броја породица корисника права на НСП у периоду 2007-2019. године

Од укупног броја породица које су у току 2019. године користиле право на новчану социјалну помоћ, њих 283 или 24,52% користи право на основну, 315 породица односно 27,30%, право на увећану новчану социјалну помоћ, док највећи број породица остварује право на временски ограничenu новчану социјалну помоћ, њих 556, односно 48,18%.

Од укупног броја корисника права на НСП на дан 31.12.2019. године, 2053 корисника, њих 1041 корисника, односно 50,71% су радно способна лица, 773 корисника односно 37,65% су радно неспособна лица, а 225 корисника односно 10,96% су ученици.

Табела 41. Број породица корисника права на НСП по месецима у 2019. години

Месец	Број породица корисника НСП
Јануар	1022
Фебруар	1043
Март	1046
Април	1006
Мај	883
Јун	687
Јул	572
Август	556
Септембар	640
Октобар	726
Новембар	793
Децембар	841

Посматрамо ли број корисника по месецима у току једне календарске године приметно је да број корисника расте током зимских месеци када велики број радно способних незапослених лица није у могућности да радним ангажовањем обезбеди средства потребна за егзистенцију.

Табела 42. Број породица и чланова породица који су у току 2019. године користили новчану социјалну помоћ (НСП)

Број чланова породице	Број породица	Број чланова породице
једночлана	458	458
двочлана	267	534
трочлана	157	471
четворочлана	174	696
петочлана	67	335
са шест и више чланова	31	196
УКУПНО	1154	2690

Од укупног броја породица које су у току 2019. године оствариле право на новчану социјалну помоћ највећи број породица су једночлане породице, њих 458, затим породице са два члана, 267 породица, потом породице са четири члана, 174 породице. Од укупног броја лица која су у току 2019. године била обухваћена правом на НСП, 2690 лица, најбројнија је категорија одраслих лица, 1509 (56,10%), затим старосна категорија деце, 793 (29,48%), затим категорија младих лица, 237 (8,81%) и бројчано најмања старосна категорија старијих од 65 година која броји 151 лица (5,61%).

У току 2019. године било је 95 корисника додатка за негу и помоћ другог лица (10 корисника више у односу на претходну годину) и 154 корисника увећаног додатка за негу и помоћ другог лица (6 корисника више у односу на претходну годину). Међу лицима која су остварила поменута права, једнако бројни су корисници који припадају старосној групи старијих од 65 година и групи одраслих лица (обе старосне категорије по 94 корисника).

Табела 43. Корисници права на додаток за негу и помоћ другог лица по старосним групама у току 2019. године

Права	Структура групе				Укупно
	деца	млади	одрасли	старији	
Право на ДПН	27	2	25	41	95
Право на увећан ДПН	23	9	69	53	154
УКУПНО	50	11	94	94	249

У току 2019. године 5 лица је користило право на оспособљавање за рад. Према старости 4 корисника припадају старосној групи младих, а 1 корисника старосној групи деце. Четири корисника су мушког, а један корисник права на оспособљавање на рад женског пола.

У току 2019. године путем Центра за социјални рад одобрено је 1594 захтева за једнократну новчану, што је 837 захтева мање у односу на претходну годину. Претходна година је била специфична зато што је Центар за социјални рад Апатин располагао средствима добијеним из буџета Републике Србије у укупном износу 12.000.000,00 динара која су била намењена за доделу једнократних новчаних помоћи. Укупан новчани износ утрошен на једнократне новчане помоћи у току 2019. године је непуних 7.000.000,00 динара.

Табела 44. Једнократне новчане помоћи у току 2019. године према намени

Разлог - основ	Број решења
Основне намирнице - храна	336
Комунални трошкови	63
Уџбеници и школски приход	49
Огрев	191
Зимница	25
Неопходне ствари за домаћинство	403
Одећа и обућа	44
Лекови и лекарске услуге	375
Регулисање личне документације	42
Постпенална заштита	10
Прихват по престанку смештаја	4
Други разлози	52
УКУПНО	1594

Највећи број корисника једнократних новчаних помоћи остварио је ово право за куповину основних животних намирница, других потрепштина у домаћинству, огрева. За плаћање лекова и трошкова лечења додељена је трећина од укупних средстава. Велики број једнократних новчаних помоћи додељен је ради плаћања рачуна за електричну енергију. Такође, већи број корисника је ово право остварио више пута годишње и то породице које су изразито материјално угрожене због трошкова школовања деце, трошкова лечења или ванредних кризних ситуација.

3.3 ПОСЕБНО ОСЕТЉИВЕ ГРУПЕ КОРИСНИКА

ЖРТВЕ НАСИЉА

Током 2019. године Центар за социјални рад је примио 181 пријаву породичног насиља. Овако висок број пријављених случајева јавља се у претходне две године и везан је уз почетак примене Закона о спречавању насиља у породици.

Од свих жртава насиља највећи број је одраслих лица, њих 107, односно 59,12%, затим 35 случајева из старосне категорије старијих од 65 година и 32 случаја из старосне категорије младих и 7 случаја насиља над децом.

Посматрајући засебно категорију деце, у току 2019. године рађено је са 7 деце жртава насилног понашања од којих је 2 жртве физичког, 4 жртве емоционалног и 1 жртва сексуалног насиља. Све жртве су женског пола. Осим наведених млл. жртава насиља још 15 деце нашло се на евиденцији као жртве занемаривања, односно неадекватног родитељског старања, према узрасту 1 дете до 3 године старости, 7 деце од 3 до 6 година старости, 6 деце од 6 до 14 година старости и 1 дете узраста од 15 до 18 година. Према полу 7 је девојчица и 7 дечака.

Код категорије пунолетних лица, 107 жртава насиља припадају категорији одраслих лица, 32 старосној категорији младих и 35 лица старијих од 65 година. Према полу, 130 жртава породичног насиља је женског пола, а 43 жртава су мушког пола. Према врсти насиља, у 49 случаја доминантно је физичко насиље, у 122 случаја доминантно је психолошко насиље, 2 су случаја сексуалног насиља и 1 случај економског насиља.

Табела 45. Случајеви породичног насиља у току 2019. године према доминантној врсти насиља, старости и полу жртве насиља

Доминантна врста насиља	Старост жртве насиља						УКУПНО
	Млади		Одрасли		Старији		
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	
Физичко насиље	2	6	9	24	3	5	49
Сексуално насиље	0	1	0	1	0	0	2
Психичко насиље	4	19	16	56	9	18	122
Економско насиље	0	0	0	1	0	0	1
УКУПНО	6	26	25	82	12	23	174

Код свих случајева насиља, према деци и према одраслим лицима, као најчешћи починиоци насиља јављају се брачни, односно ванбрачни партнери, или бивши брачни и ванбрачни партнери, њих 103, 28 починиоца насиља су деца жртве, 15 починилаца брат или сестра жртве насиља, 12 починилаца родитељи жртве, 9 су други чланови породице или крвни сродници.

Табела 46. Број пријава насиља у току 2019. године према починиоцима насиља и према односу/сродству са жртвом

Починилац насиља према односу са жртвом	Пол жртве		Укупно починилаца
	М	Ж	
Родитељ	4	8	12
Брат/сестра	6	9	15
Син/ ћерка	13	15	28
Партнер једног од родитеља	0	0	0
Други члан породице или крвни сродник	3	6	9
Хранитељ/ старатељ	0	0	0
Брачни/ ванбрачни партнер	8	63	71
Бивши брачни/ванбрачни партнер	5	27	32
Неко други	4	10	14
УКУПНО	43	138	181

Пријаве о постојању насиља у породици у највећем броју случајева Центару за социјални рад је долазиле су од стране полиције, у 178 случајева и само 3 случаја где је сама жртва пријавила насиље.

Центар за социјални рад је у току 2019. године покренуо 1 кривични поступак против родитеља због занемаривања и злостављања детета и 4 поступка лишења родитељског права исто због занемаривања и злостављања детета.

Највећем броју пунолетних жртава насиља у породици пружане су материјалне, правне и стручно саветодавне мере подршке, жртве су упућиване на услуге других одговарајућих установа, а једна жртва је смештена у сигурну кућу.

Центар углавном нема повратну информацију о току и завршетку судског процеса у вези насиља у породици као и о изреченим мерама.

У току 2019. године полицијски службеник је изрекао 83 мере привременог удаљења учиниоца из стана (од којих је Основни суд у Сомбору продужио 52 мере) и 139 мера привремене забране учиниоцу да контактира жртву насиља и да јој прилази (од којих је основни суд у Сомбору продужио 90 мера).

На Групи за координацију и сарадњу донето је 145 индивидуална плана подршке жртви насиља.

Од јануара 2019. године при Центру за социјални рад Апатин ради Саветовалиште за спречавање насиља у породици. Услуга се пружа у послеподневним часовима, два пута недељно по два часа. Током године, 109 корисника, већином жртве породичног насиља и чланови њихових породица, користили су услуге саветовалишта.

Применом Закона о спречавању насиља у породици, који је ступио на снагу 01.06.2017. године успостављена је координација између полицијске станице, Основног јавног тужилаштва и Центра за социјални рад. Усмеравањем надлежности за процену ризика на дежурног полицијског службеника обезбедила се брзина реаговања употпуњена могућношћу изрицања привремених хитних мера (привремено удаљење учиниоца из стана и привремена забрана учиниоца да контактира жртву и прилази јој). Улога ЦСР у процени ризика огледа се у достављању извештаја о учиниоцу и породичним приликама на основу података из евиденције која се води код ЦСР.

Група за координацију и сарадњу формирана је у току 2017. године и чине је представник Полицијске станице Апатин, Основног јавног тужилаштва Сомбор и Центра за социјални рад Апатин. Група се састаје сваког првог и петнаестог у месецу те се у оквиру тих састанка заједно разматрају случајеви, новопријављени за претходне две недеље и текући случајеви од раније у поступку. Током састанка за сваки пријављени случај, разматрају се предузете мере као и потреба за даљим поступцима, мерама и подршци. Редовни састанци и заједничко разматрање случајева допринело је развоју међусекторске сарадње и успостављању бољих односа, а све заједно са циљем брзог и адекватног одговора на насиље као и спречавање и превенцију истог.

Тешкоћу и даље представља непостојање повратне информације од стране суда о исходу кривичног поступка као и информација о одслужењу казне затвора односно изласка учиниоца на слободу о чему Центар нема податак те не може ни да припреми заштиту жртве.

Значајно повећање броја случајева породичног насиља директно повећава оптерећење стручних радника у центру за социјални рад и утиче на то да се у одређеној мери запоставља рад са другим категоријама корисника и то првенствено саветодавни рад.

РОМИ

Специфичност етничке припадности у општини су припадници Ромске етничке заједнице који говоре Румунским језиком, а изјашњавају се делом као Румуни, а делом као Роми. Према резултатима Пописа становништва 2011. године, 654 лица се изјаснило као Роми, а 1148 лица као Румуни, што је укупно 1802 лица односно 6.23% процента становника општине. Ромско-Румунска етничка заједница није специфичност само општине Апатин. Заједнице истог порекла живе и у Бачком Моноштору, општина Сомбор, у Богојеву, општина Оџаци, у Вајској, општина Бач и у Адоријану, општина Кањижа.

Припадници Ромске националности су просторно одвојени од осталог становништва, живе два велика Ромска насеља, у Апатину и Сонти. Апатинско насеље има сву потребну инфраструктуру (асфалтиране улице, електричну енергију и расвету, водовод, вртић, амбуланту, дом културе), а насеље у Сонти основну инфраструктуру (воду и електричну енергију, расвету и гл. улица асфалтирана). Последњих десет година у насељу Сонта примећује се тенденција настањивања припадника Ромске заједнице у селу, међу осталим становништвом, што се може тумачити великим бројем напуштених кућа и ниским ценама непокретности у селу.

Припадници Ромске заједнице су у ранијим временима, док је привреда општине запошљавала више од 10.000 људи, били радно ангажовани у већини предузећа,

најчешће на неквалификованим мануелним пословима. Са престанком рада предузећа већина припадника Ромске заједнице остала је без посла и налази се на евиденцији незапослених лица. Средства за егзистенцију обезбеђују радом у надници, најчешће обављајући сезонске послове у пољопривреди (којих је због све веће механизације и хемизације пољопривреде знатно мање него у ранијим временима), сакупљањем, прерадом и продајом секундарних сировина, обављајући различите физичке послове за друга лица.

Деца припадници Ромске заједнице се школују, велика већина завршава основну школу (делом у Школи за образовање одраслих), све већи број уписује и завршава средњошколско образовање, док су ретки они који се одлучују на даље школовање.

У Општини постоји канцеларија за Ромску етничку заједницу.

Припадници Ромске заједнице имају личне документе, упућени су у права која могу да остваре и велик број их користи права на материјалну подршку (НСП, једнократне новчане помоћи, дечји додатак, родитељски додатак).

Од укупног броја корисника услуга Центра у 2019. години који износи 4129 корисника, 1107 корисника, односно 26,81% од укупног броја корисника се изјаснило као припадници Ромске заједнице (претпоставка је да је овај удео још већи обзиром на велик број корисника (1569 корисника) који се нису изјаснили по питању етничке припадности).

Табела 47. Број припадника Ромске националности на евиденцији ЦСР у току 2019. године према старости и полу

Старост	Мушки	Женски	Укупно
Деца	180	151	331
Млади	48	74	122
Одрасли	301	315	616
Старији	22	16	38
УКУПНО	551	556	1107

ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

На активној евиденцији Центра за социјални рад у току 2019. године налазило се 286 корисника који спадају у групу особа са инвалидитетом. Број од 286 корисника није реално стање. Велики број корисника са инвалидитетом на евиденцији ЦСР води се у категорији лица са ограниченим способностима и израженим тешкоћама за самостални живот.

Табела 48. Особе са инвалидитетом на евиденцији ЦСР у 2019. години, према старости и полу

Старост	Мушко	Женско	Укупно
Деца	34	23	57
Млади	18	8	26
Одрасли	90	67	157
Старији	19	27	46
УКУПНО	161	125	286

Према полној структури особа са инвалидитетом већи је број особа мушког пола, 161 лице односно 56,29%, док је особа са инвалидитетом женског пола 125 лица, односно 43,71%. Највећи број корисника припада старосној групи одраслих лица, њих 157, односно 54,90%.

Табела 49. Број особа са инвалидитетом у ЦСР у 2019. години, према врсти инвалидитета и старости

Врста инвалидитета	Старосна структура				
	Деца	Млади	Одрасли	Старији	Укупно
Телесни инвалидитет	13	6	41	21	81
Интелектуални инвалидитет	7	13	59	5	84
Сензорни инвалидитет	7	2	9	2	20
Первазивни развојни поремећаји	14	1	0	0	15
Вишеструки инвалидитет	15	3	3	0	21
Ментална обољења	1	1	45	18	65
УКУПНО	57	26	157	46	286

Код највећег броја особа са инвалидитетом, њих 84, присутан је интелектуални инвалидитет, код 81 лица присутан је телесни инвалидитет, код 65 лица присутна су ментална обољења, 21 лице је вишеструко ометено, код 20 лица присутан је сензорни инвалидитет, а код 15 лица забележен је первазивни развојни поремећај.

4. ДЕО: ПОСЛОВИ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД НА ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА, ПРИМЕНИ МЕРА И ОБЕЗБЕЂИВАЊУ УСЛУГА

СТРУЧНИ ПОСЛОВИ ЦСР

Послови процене и планирања

У току 2019. године у Центру за социјални рад Апатин, укупно је урађено 160 почетних процена, од тога највише за старија лица, 57 почетних процена, затим 55 почетних процена за одрасла лица, потом 42 почетних процена за децу и 6 почетних процена за младе кориснике. Сачињено је укупно 215 планова, највише за одрасла лица и 365 поновних прегледа, највише за одрасла лица и лица старија од 65 година. У току године урађено је и 7 процена опште подобности старатеља.

Табела 50. Број услуга процене и планирања према корисницима ЦСР Апатин у току 2019. године

Стручни поступак	Број поступака				Укупно
	За децу	За младе	За одрасле	За старије	
Почетна процена	42	6	55	57	160
Усмерена процена корисника	7		2		9
Број сачињених планова	60	16	78	61	215
Број поновних прегледа	89	16	154	106	365

Неодложне интервенције

У Центру за социјални рад Апатин, од 2005. године постоји Тим за спречавање насиља у породици и пружање услуга неодложних интервенција.

Током 2019. године, укупно је забележено 153 неодложне интервенције, у односу на претходну годину број интервенција се није значајније променио. Иако је надлежност за процену ризика и могућност изрицања привремених хитних мера (привремено удаљење учиниоца из стана и привремена забрана учиниоца да контактира жртву и прилази јој) у потпуности пренета на дежурног полицијског службеника, ЦСР је задобио саветодавну улогу у сагледавању ризика даљег насилног понашања, односно достављању извештаја о учиниоцу и породичним приликама на основу раније евиденције која се води код ЦСР.

Приликом неодложних интервенција 22 пута се интервенисало када су била угрожена деца, 18 интервенција за млада лица, 90 пута за угрожена одрасла лица и 23 неодложне интервенције за угрожена старија лица.

Табела 51. Број предузетих неодложних интервенција у 2019. години

Узраст корисника	Број интервенција
За децу	22
За младе	18
За одрасле	90
За старе	23
Укупно	153

Специјализовани послови

При Центру за социјални рад Апатин од јануара 2019. године постоји посебна организациона јединица, Саветовалиште за спречавање насиља у породици. Послови

саветодавног усмеравања, осим у поменутој једници, обављају се и у оквиру редовних активности центра, најчешће у предметима повере деце из брачних и ванбрачних заједница, предметима насиља у породици, предметима малолетничке деликвенције ...

Табела 52. Број случајева код којих је примењено саветодавно усмеравање

Врста саветодавног усмеравања	Број случајева
Помоћ у васпитању и развојним проблемима деце	118
Психосоцијална подршка жртвама насиља	181
Помоћ у сређивању брачних и породичних односа	76
Усмеравање лица у стању социјалне потребе	178
Организовање животне и радне средине	14

У току 2019. године, у Центру за социјални рад пружане су специјализоване услуге саветодавног усмеравања, од чега се највећи број, односно 181 случаја, односи на психосоцијалну помоћ жртвама насиља, код 178 случаја рађено је на усмеравању лица која се налазе у стању социјалне потребе, 118 случаја саветовања при помоћи у васпитавању и развојним проблемима деце, 76 случаја помоћи у сређивању брачних и породичних односа.

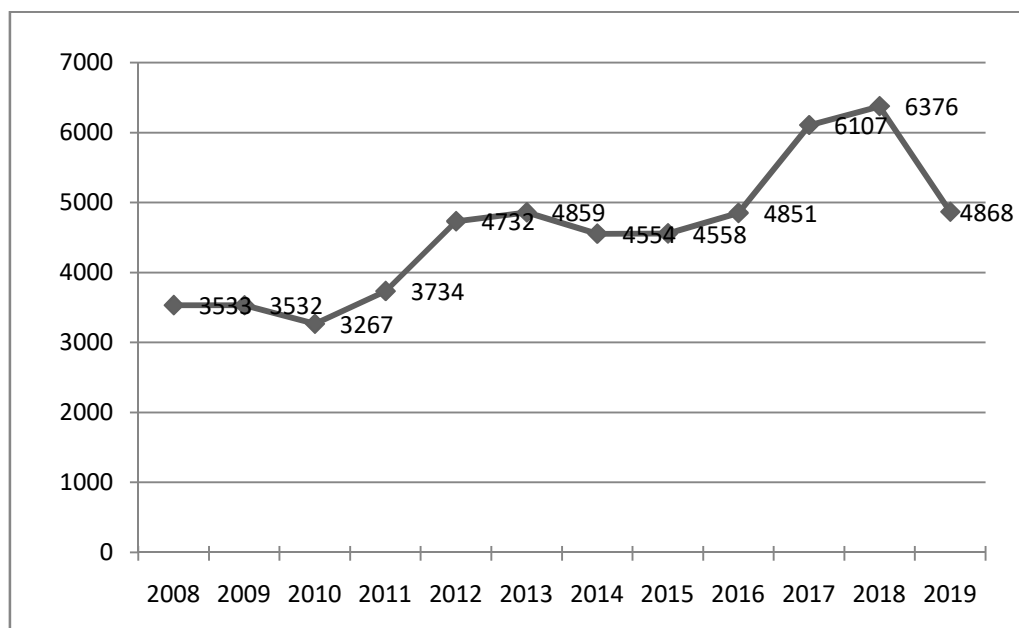
Супервизијски послови

У извештајном периоду реализован је одређен број послова супервизора.
 Број индивидуалних планова професионалног развоја водитеља случаја 6.
 Број извештаја о напретку водитеља случаја 6.
 Број одржаних индивидуалних супервизијских састанака 74.
 Број одржаних групних супервизијских састанака 23.
 Број случајева у којима је супервизор члан тима као стручни радник 205.
 Број случајева у којима је супервизор радио као водитељ случаја је 210.

Управно правни послови

Током 2019. године у писарници Центра за социјални рад Апатин заведено је 4.868 различитих предмета (1.508 предмета мање него у 2018. години) од чега је 2.294 првостепених управних предмета покренутих по захтеву странака, 1.526 првостепених управних предмета покренутих по службеној дужности и 1048 вануправна предмета.

Графикон 11. Графички приказ броја предмета ЦСР у периоду 2008-2019. Године

У односу на претходну годину забележен је значајан пад броја предмета покренутих по захтеву странака са 4.074 на 2.294 предмета, али и пораст броја предмета покренутих по службеној дужности са 1.308 на 1.526 предмета и вануправних предмета са 994 на 1048 предмета.

Највећи број је захтева за признавање права на једнократну новчану помоћ и то 1.546 захтева што је два пута мање у односу на 3.206 захтева у току претходне године, затим 638 захтева за признавање права на новчану социјалну помоћ.

Током године поднесено је 65 захтева за признавање права на додатак за негу и помоћ другог лица и увећани додаток за негу и помоћ другог лица.

Корисницима права (ради остваривања других права, дечјег додатка, бесплатне ужине у школама, бесплатне ужине у предшколским установама, бесплатних путних ученичких карата, здравствене заштите ...) и осталим грађанима (ради остваривања права на родитељски додаток, здравствену заштиту и др.) издато је више од 1000 различитих уверења.

Табела 53. Број решења/ закључака према врсти права у току 2019. године

Врста решења/закључка	Број захтева према врсти права					Укупно
	Новчана социјална помоћ	Додатак за помоћ и негу другог лица	Увећани додаток за помоћ и негу другог лица	Једнократна новчана помоћ	Помоћ за оспособљавање за рад	
Број поднетих захтева за остваривање права	638	42	23	1546	0	2249
Број решења о признавању права	571	33	23	1594	0	2221
Број решења којима је одбијен захтев за признавање права	56	9	0	75	0	140
Број решења о обустави поступка	11	0	0	0	0	11

Број закључака о одбацивању захтева	3	0	0	0	0	3
Број решења којима је престало право у поступку преиспитивања	158	14	8	0	1	181
Број закључака о даљем признавању права у поступку преиспитивања	627	1	6	0	4	638

Налази и мишљења

Налази и мишљења у поступцима који се односе на децу, у највећем броју случајева достављани су на захтев суда и тужилаштва. Велик број налаза и мишљења састављан је за потребе поступака одређивања вршења родитељског права, 18 налаза, и 10 налаза и мишљења у поступцима регулисања личног односа детета и родитеља. У поступцима против малолетних починилаца кривичних и прекршајних дела ЦСР је на захтев суда доставио укупно 43 налаза и мишљења, од чега 27 у прекршајним поступцима и 16 у кривичним поступцима.

Табела 54. Налази и стручног мишљења на захтев суда, у парницама у којима се одлучује о заштити права детета или о вршењу, односно лишењу родитељског права и поступцима млл. лица у сукобу са законом

Поступак пред судом	Број налаза и мишљења
Вршење родитељског права	18
Регулисање личног односа детета и родитеља	10
Извршни поступак у регулисању виђања детета и родитеља	0
Издржавање детета	0
Лишење родитељског права	4
Кривични поступак против родитеља због занемаривања и злостављања детета	1
Кривични поступак	16
Прекршајни поступак	27
Поступак за заштиту права детета	0
УКУПНО	76

Налази и мишљења у поступцима који се односе на одрасла лица по захтеву Суда обухватају налазе у поступцима лишења и преиспитивања пословне способности (13 налаза у току године).

На молбу полицијских службеника задужених за случајеве насиља у породици у току године је сачињено 105 налаза и мишљења, а на захтев Тужилаштва сачињено је 92 налаза и мишљења у поступцима насилног понашања у породици.

Осим горе поменутих Центар је достављао налазе и мишљења и другим институцијама и организацијама, школама и предшколским институцијама, здравственим установама, установама социјалне заштите, другим центрима за социјални рад, полицији, локалној самоуправи, казнено поправним заводима и другима. Овим институцијама у току 2019. године достављено је укупно 198 налаза и мишљења.

УСЛУГЕ У ЗАЈЕДНИЦИ И ДРУГА ПРАВА КОЈА СУ У ФУНКЦИЈИ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Центар за социјални рад Апатин је у извештајном периоду пружао услуге и признавао права из области социјалне заштите по основу Одлуке о социјалној заштити општине Апатин („Службени лист општине Апатин“ бр. 13/2015).

Услуге социјалне заштите уведене поменутом одлуком и финансиране од стране локалне самоуправе у току 2019. године, спровођене су путем посебне организационе јединице у саставу Центра за социјални рад, Службе за пружање услуга корисницима.

Услуге социјалне заштите, помоћ у кући и дневни боравак за особе са физичким инвалидитетом и интелектуалним тешкоћама, у 2019. години су пружане по основу уговора који је ЦСР закључио са општином Апатин након спроведеног јавног конкурса за финансирање или суфинансирање пројеката стандардизованих услуга социјалне заштите на територији општине Апатин. Уговор је закључен за временски ограничен период до краја 2019. године.

Општинска управа општине Апатин је у новембру 2019. године објавила позив за подношење понуда у поступку јавне набавке за пружање услуга социјалне заштите, помоћ у кући и дневни боравак за особе са физичким инвалидитетом и интелектуалним тешкоћама.

Након спроведених поступака јавне набавке бр. 50/2019 и 51/2019 услуге су поново поверене Центру за социјални рад као једином понуђачу и потписани су уговори о пружању услуга социјалне заштите бр. 404-523/2019-IV и 404-524/2019-IV дана 27.12.2019. године. Уговори су и ове године закључени за временски ограничен период до краја 2020. године.

У оквиру Службе за пружање услуга корисницима, на дан 31.12.2019. године било је ангажовано 30 радника (1 на неодређено време и 29 радника на одређено време) и то: 1 радник на руководећим пословима, 3 радника на стручним пословима, 1 стручни сарадник, 22 сарадника, (од чега 18 геронтодомаћица, 3 радна инструктора и 1 физиотерапеут), 1 радник на административно-финансијским пословима и 2 радника на техничким пословима. Буџет локалне самоуправе финансира рад свих 30 радника.

На дан 31.12.2019. године, 33 радника су женског, а 12 радника су мушког пола. Структура радника према старости је следећа: 3 радника је старости до 30 година, 16 радника од 30 до 40 година старости, 11 радника старости 40 до 50 година, 11 радника старости 50 до 60 година и 4 радника старија од 60 година.

Услуге које је служба пружала у току 2019. године обухватају:

- Дневни боравак за особе са физичким инвалидитетом и интелектуалним тешкоћама
- Помоћ у кући
- Социјално становање у заштићеним условима
- Саветовалиште за спречавање насиља у породици
- Клуб за хранитеље
- Клуб за децу и младе

У току 2017. године завршен је процес лиценцирања услуга социјалне заштите „Помоћ у кући“ и „Дневни боравак за особе са физичким инвалидитетом и интелектуалним тешкоћама“. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Сектор за бригу о породици и социјалну заштиту, Одељење за инспекцијски надзор, дана 27.11.2017. године донело решења којима се утврђује да ЦСР Апатин испуњава услове и стандарде за пружање наведених услуга и добијање лиценце на период од 5 година.

Услуга дневног боравака за особе са физичким инвалидитетом и интелектуалним тешкоћама доступна је лицима са физичким инвалидитетом,

интелектуалним тешкоћама који имају потребу за дневном негом и надзором, подршком у одржавању и развијању потенцијала.

Сврха услуге је унапређење квалитета живота корисника у властитој социјалној средини кроз одржавање и развијање социјалних, психолошких и физичких функција и вештина, како би се у што већој мери оспособили за самосталан живот.

Објекат у ком се спроводи ова услуга је опремљен тако да постоје сви услови да корисници у организованом окружењу, уз надзор сарадника, задовољавају свакодневне потребе, стичу и развијају животне вештине, личну и друштвену одговорност ради развоја самосталности, социјалних, сазнајних и других важних животних функција.

Услуге се реализују тако да представљају позитивно и конструктивно искуство боравка изван породице, да омогуће члановима породице да се баве радним и другим активностима. Оне се реализују кроз осмишљен програм у планираним и временски ограниченим периодима.

Услуге Дневног боравака за особе са сметњама у развоју у току 2019. године користило је 9 лица, од чега: 8 особа мушког и 1 женског пола, 7 корисника је из старосне групе одраслих, а 2 корисника из старосне групе младих лица.

Помоћ у кући је доступна свим грађанима општине Апатин које имају ограничене физичке и психичке способности услед старости или инвалидитета, лицима која нису у стању да независно живе у својим домовима без редовне помоћи у активностима дневног живота, неге и надзора, при чему је породична подршка недовољна или није расположива.

Сврха услуге помоћи и неге у кући је подршка корисницима у задовољавању свакодневних животних потреба, како би се унапредио или одржао квалитет живота.

Помоћ и нега у кући пружа се у Апатину и у свим насељеним местима општине. Директни пружаоци услуге, геронтодомаћице-неговатељице, су из средина корисника чиме се повећава степен доступности услуге и штити лични културни идентитет корисника. Геронтодомаћице-неговатељице су завршиле обуку по акредитованом програму за пружање услуге помоћи у кући.

Услуга се пружа у складу са прописаним заједничким минималним стандардима. Пружаоцима услуга обезбеђује се одговарајућа стручна подршка, консултације, супервизија.

Услуга се пружа у складу са индивидуалним планом заштите сваког корисника који се сачињава на основу процењене потребе, способности корисника, његовог интересовања, ризика којима је корисник изложен, процене снага и одређеног степена подршке.

Услуга се пружа у преподневним часовима, у периоду од 7 до 15 часова сваког радног дана.

У току 2019. године ову услугу користило је 141 лице, од тога 65 особа старијих од 80 година, 48 старијих особа старости од 65 до 80 година, 25 одраслих особа и троје деце које је користило услуге физиотерапеута.

Два пута годишње споводи се интерна евалуација квалитета пружених услуга, које укључује испитивање задовољства корисника, његовог заступника.

Социјално становање у заштићеним условима обезбеђује се у три објекта, укупног капацитета 33 засебне стамбене јединице. Ова услуга је у систем социјалне заштите уведена 2003. године.

Два објекта, две једносратне зграде су лоциране у Апатину, у улици Др. Младена Стојановића, број 25. Наведени објекти су капацитета 10 гарсоњера, 2 трособна стана намењена за домаћинске породице и 2 дневна боравака. У објектима је у току 2019. године збринуто 17 корисника.

Објекат лоциран у улици Милоша Обилића, број 95, поседује 21 собу, 5 купатила, 5 предпростора у којима је уведена вода и опремљени су за прање посуђа, помоћни објекат за складиштење огрева. У наведеном објекту је у извештајној години било смештено 21 корисник.

Током 2019. године услугу становања у заштићеним условима користио је 38 корисника, од којих 2 корисника старосног узраста младих, 22 корисника одраслих и 14 корисника старијих од 65 година. На дан 31.12.2019. године услугу користи 35 корисника.

Циљну групу представљају старе и одрасле особе са инвалидитетом, лица без породичног старања, лица којима није потребна помоћ и нега другог лица, самохрани родитељи са децом. Право на ову услугу остварују поменути корисници уколико су стамбено необезбеђени, нису власници или сувласници некретнина, корисници стана или куће у државној својини и немају месечна примања већа од минималне зараде. Право на ову услугу немају особе које су закључиле уговор о доживотном уживању или које су поклониле или отуђиле своју имовину по основу било којег правног посла пре мање од 5 година, рачунајући од дана подношења захтева.

Центар преко домаћинске породице врши помоћ и подршку корисницима којима је та помоћ потребна (набавка намирница и осталих потрепштина за домаћинство, лекова, одвођење код лекара, надзор над узимањем прописане терапије, развија добросуседске односе, подстиче узајамно помагање међу станарима).
Центар за социјални рад корисницима пружа материјалну и психосоцијалну подршку.

Од 2014. године, прво у посебној стамбеној јединици у оквиру Социјалног становања у заштићеним условима, а од априла 2018. године у стамбеној јединици у згради Саветовалишта предвиђено је пружање услуге **заштићеног становања за жене жртве породичног насиља**. Услуга доприноси успостави система за заустављање насиља у породици, односно заштите жена жртава породичног насиља. Привремено збрињавање жене оставља простор стручним радницима за поступање и приступ заједничког рада са службама из релевантних система за заштиту и даљу подршку жртви насиља.

Табела 55. Број корисника услуга социјалне заштите у локалној заједници у току 2019. године по узрасту

Врста услуге	Деца	Млади	Одрасли	Старији	Укупно
Дневни боравак за особе са физичким инвалидитетом и интелектуалним тешкоћама		2	7		9
Помоћ у кући	3		25	113	141
Социјално становање у заштићеним условима		2	22	14	38
Саветовалиште за спречавање насиља у породици	15	18	52	24	109
Клуб за хранитеље	25	14	42		81
Клуб за децу и младе	11	6	4		21
УКУПНО	54	42	152	151	399

У априлу 2018. године свечано је отворен простор за рад Саветовалишта Центра за социјални рад у Апатину чему су присуствовали представници локалне самоуправе, Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова, Покрајинског завода за социјалну заштиту, представници Центара за социјални рад из окружења као и бројни сарадници и пријатељи Центра за социјални рад Апатин на локалном нивоу. Објекат се налази преко пута седишта Центра за социјални рад и адаптиран за рад Саветовалишта за спречавање насиља у породици, Клуба за хранитеље, Клуба за децу и младе и Заштићеног становања за жене жртве породичног насиља. У склопу објекта се налази конференцијска сала, две канцеларије опремљене са рачунарима и штампачима и једна намештена стамбена јединица величине једнособног стана са кухињом, трпезаријом и купатилом.

Од јануара 2019. године **Саветовалиште за спречавање насиља у породици, Клуб за хранитеље, Клуб за децу и младе** су отпочели са радом, услуге се пружају у послеподневним часовима, два пута недељно по два часа, а на пословима саветника су ангажована четири стручна радника Центра за социјални рад.

Циљ саветовалишта за спречавање насиља у породици је оснаживање жртава насиља путем саветодавног и психотерапијског рада као и превентивно деловање и

подизање свести локалне заједнице о неприхватљивости породичног и родно заснованог насиља.

Током 2019. године услуге саветовалишта је користило 109 корисника, према старосним категоријама 52 одраслих, 24 старијих, 15 деце и 18 старосне категорије младих, 82 особа женског пола и 27 особа мушког пола.

Највећи број (око 80%) саветодавних разговора се односио на проблематику породичног насиља, а радом су били и обухваћени проблеми са менталним здрављем, асоцијално понашање, злоупотреба психоактивних супстанци. Саветодавни рад са неким корисницима је континуиран и наставио се током 2020. године.

Услуга **Клуба за хранитеље** доступна је хранитељима и старатељима али и деци без адекватног родитељског старања која се налазе на неком облику породичног смештаја (смештај у сродничкој породици, у хранитељској породици, у породици старатеља).

Сврха услуге је унапређење капацитета и ресурса хранитеља и старатеља који у оквиру својих домаћINSTAVA пружају подршку и усмерење детету, деци без родитељског старања. Кроз саветодавни и искуствени рад, ради се на општим и индивидуалним изазовима како би старатељи, хранитељи стекли вештине и капацитете за превазилажење развојних и неразвојних криза. Такође, кроз индивидуални и групни рад пружа се подршка у превазилажењу тешкоћа и нормализацији ситуације како би се лакше суочавали са изазовима, боље препознавали потребе деце и адекватније одговорили на исте.

Кроз исти клуб организује се подршка деци без адекватног родитељског старања која се налазе на породичном смештају, а која се пружа кроз индивидуално-саветодавни и групни рад. Кроз организовање различитих врста искуствених и радно-окупационих радионица, организованих предавања и трибина, одлазака у посете и на излете ради се на усвајању вештина и ресурса са циљем осамостаљивања али и на успостављању социјализације.

Кроз заједнике формалне и неформалне активности хранитеља, старатеља и деце ради се на успостављању ближих релација, развоју емотивне блискости, бољем међусобном разумевању и развоју поверења.

Простор у ком се активности спроводе у потпуности задовољавају потребе активности било да су индивидуалне или групне. Излети и посете које су биле организоване обезбеђене су присуством одраслих лица и уз организован превоз.

Услуге Клуба за хранитељеу току 2019. године користило је 81 лице, од чега: 25 деце, 14 младих и 42 одрасла лица.

Током 2019. године услугу **Клуба за децу и младе** користило је 11 деце, 6 младих и 4 одрасле особе. Клуб је намењен деци, младима и њиховим родитељима, код којих постоји испољеност негативних образаца понашања или висок ризик од друштвено неприхватљивог понашања.

Рад у клубу усмерен је на развијање социјалних и психолошких функција, знања и вештина код деце и младих, како би се у што већој мери реинтегрисали у просоцијалну вршњачку групу, стекли увид у проблем и последице сопственог понашања, повећали одговорност и превенирали рецидив.

Кроз клуб се спроводе и васпитни налози по Закону о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица. Током 2019. године више младих особа је упућено од стране Вишег суда у Сомбору да се укључи у групни третман у одговарајућој установи или саветовалишту. Млади који су на овај начин упућени на коришћење услуге Клуба за децу и младе, најчешће су имали проблем са неовлашћеном производњом и стављањем у промет опојних дрога, односно неовлашћеним држањем опојних дрога (канабис). Због уоченог проблема везаног за злоупотребу психоактивних супстанци у Клубу су организоване едукативне радионице на тему штетности конзумације опојних средстава.

Осим Центра за социјални рад, односно Службе за пружање услуга корисницима, у општини Апатин нема других пружалаца услуга социјалне заштите.

ИЗВЕШТАВАЊЕ, АНАЛИТИЧКО ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Током 2019. године Центар за социјални рад је сарађивао са свим релевантним институцијама и организацијама, на локалном, покрајинском и на републичком нивоу.

Почетком 2019. године сачињен је годишњи извештај о раду Центра за 2018. годину, као и програм рада. Подаци садржани у извештају, као и сам наративни извештај коришћени су током године за потребе сачињавања тематских текстова објављиваних у регионалним и локалним медијима.

Извештавање различитог садржаја и обима у току године вршено је по захтеву Повереника за информације од јавног значаја, Омбудсмана, на захтев Покрајинског секретаријата, Покрајинског и Републичког Завода за социјалну заштиту, Министарства за социјалну заштиту и других. Интернет презентација Центра за социјални рад Апатин се редовно ажурира на адреси www.csrapatin.rs.

Информисање грађана вршено је и путем локалних и регионалних медија.

Аналитичко истраживачки рад у Центру за социјални рад обавља се у малом обиму. Сви стручни радници ангажовани су на основним пословима социјалне заштите и не преостаје им довољно времена да се баве аналитичко-истраживачким радом.

Проблеми са којима се радници који учествују у сачињавању годишњег извештаја најчешће сусрећу су непостојање јасно и свеобухватно дефинисаних категорија корисника и јасно и свеобухватно дефинисаних права, мера и услуга социјалне заштите. Јасним и свеобухватним дефинисањем категорија корисника, затим права, мера и услуга заштите избегла би се произвољност у извештавању између различитих центара и створио предуслов упоредивости података центара.

Прецизне и поуздане податке више није могуће, обзиром на повећан обим посла, имати без неког свеобухватног софтверског решења и радника обучених за рад на том софтверу.

Велик проблем представља и чињеница да центри нису у потпуности упознати које податке је било потребно прикупљати током године. Податке је најбоље прикупљати и бележити у њиховом настајању, односно у раду са корисницима. Потребно је да законодавац на време пропише које податке је потребно прикупљати, да се прецизно дефинишу категорије корисника и категорије заштите, да се софтвер прилагоди прикупљању тих података и тек потом, приликом рада са корисницима могуће је бележити тражене податке.

5. ДЕО: ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Центар за социјални рад Апатин је и у 2019. години уз коришћење Интегрисаног информационог система за центре за социјални рад правовременим прикупљањем и ажурирањем већ постојећих информација сагледао структуру корисника права и услуга из области социјалне заштите на територији општине Апатин где је у протеклој години примећено да се структура корисника права и услуга путем Центра за социјални рад, у односу на претходне године, није битније изменила.

Годинама уназад, приметан је пад животног стандарда, пораст сиромаштва и немогућност задовољења основних егзистенцијалних потреба. Тежак материјални положај код великог броја породица одражава се и на друге аспекте функционисања (васпитно-образовно, емоционално, заштитно ...) тако да породице више нису у стању да одговоре на потребе својих чланова.

Неповољно друштвено окружење и нарушене друштвене вредности посебно неповољно утичу на задовољавање потреба рањивих друштвених група, нарочито деце, старих, жртава насиља, особа са инвалидитетом. Комплексност проблематике утиче на споро решавање проблема корисника те дуго задржавање у систему социјалне заштите.

Пораст броја корисника права и услуга не прати број стручних радника, баш напротив, у односу на претходне године дошло је до смањења броја стручних радника, након одласка стручног радника ангажованог на пословима социјалног рада, ЦСР није добио одговор на тражену сагласност за попуну упражњеног радног места. Обим посла премашује наше капацитете и отежава правовремено и ефикасно решавање проблема.

За што успешније превазилажење потешкоћа у раду Центар за социјални рад очекује, као и до сада, разумевање и подршку релевантних институција на локалном, покрајинском и републичком нивоу а пре свега од стране Локалне самоуправе, Покрајинског завода за социјалну заштиту, Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова, као и Републичког завода за социјалну заштиту и Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Извештај припремио:

Ерић Небојша
дипл. социолог

ДИРЕКТОР

Николина Сучевић
дипл. соц. радница